

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Daňová a účetní specifika příspěvkové organizace

**Tax and Accounting Specifics of a Contributory
organization**

Tereza Šuldová

Plzeň 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Daňová a účetní specifika příspěvkové organizace“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 22. 4. 2024

v. r. Tereza Šuldová

Zásady pro vypracování práce

1. Zpracujte literární rešerši k dané problematice, určete metodiku řešení a definujte cíle.
2. Představte konkrétní organizaci.
3. Proved'te analýzu v oblasti účetnictví a daní ve vybrané účetní jednotce.
4. Zhodno'te provedenou analýzu
5. Navrh'nete možná řešení, která mohou vést ke zlepšení aktuální situace, stanovte závěr.

Studijní program

Podniková ekonomika a management

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí bakalářské práce Ing. Lucii Vallišové Ph.D. za odborné vedení a rady při zpracování této práce. Poděkování též patří DOZP Horní Bříza za vstřícnost a poskytnuté informace.

Obsah

Úvod.....	6
Cíl a metodika.....	7
1 Neziskový sektor	9
1.1 Historie neziskového sektoru	9
1.2 Charakteristika neziskových organizací.....	10
1.3 Státní a nestátní neziskové organizace.....	11
2 Příspěvkové organizace	13
2.1 Charakteristika státní příspěvkové organizace	13
2.2 Charakteristika příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a dobrovolnými svazky obcí.....	15
3 Daňová specifika příspěvkových organizací.....	16
3.1 Daň z příjmu příspěvkových organizací	16
3.2 Daň z přidané hodnoty příspěvkových organizací.....	18
3.3 Daň z nemovitých věcí příspěvkových organizací	22
3.4 Daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob	23
4 Účetní specifika příspěvkových organizací.....	24
4.1 Obecná ustanovení vedení účetnictví.....	24
4.2 Dlouhodobý majetek.....	27
4.3 Transfery	29
4.4 Oběžná aktiva	30
4.5 Fondy	31
4.6 Výsledek hospodaření	34
5 Praktická část	35
5.1 Základní údaje vybrané společnosti.....	35
5.2 Představení vybrané společnosti.....	36

5.2.1	Zřizovací listina vybrané společnosti	37
5.3	Daňová specifika vybrané společnosti	38
5.3.1	Daň z příjmů vybrané společnosti.....	38
5.4	Účetní specifika vybrané společnosti.....	44
5.4.1	Aktiva vybrané společnosti.....	44
5.4.2	Pasiva vybrané společnosti	49
5.4.3	Vertikální analýza vybrané společnosti.....	53
5.4.4	Výsledek hospodaření vybrané společnosti.....	54
5.5	Shrnutí a návrh pro zlepšení situace ve vybrané společnosti	65
5.5.1	Doporučení v oblasti daní.....	67
5.5.2	Doporučení v oblasti účetnictví	68
	Závěr	71
	Seznam použitých zkratk	74
	Seznam použitých zdrojů	75
	Seznam tabulek.....	78
	Seznam obrázků	80
	Seznam příloh.....	81
	Přílohy	
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Je důležité věnovat příspěvkovým organizacím dostatek pozornosti, protože představují důležitý článek v ekonomice, který je zásadní pro existenci veřejných služeb. Příspěvkové organizace jsou financovány z veřejných rozpočtů a poskytují prospěšné služby v oblastech zdravotnictví, sociální péče, kultury a vzdělávání. Tyto organizace jsou pro životy občanů nezbytné. Problémem je, že jsou vystaveny složitému právnímu prostředí, které je doprovázeno komplikovanou administrativou.

Příspěvkové organizace lze definovat jako neziskové, to znamená, že vykonávají činnost, která neslouží primárně k tvorbě zisku. Neziskové organizace, které vykazují zisk, mají povinnost jej investovat do hlavní činnosti. Mimo činnost hlavní je organizaci umožněno vykonávat činnost hospodářskou. Ta je z pravidla zaváděna pro tvorbu zisku, jako podpora k hlavní činnosti.

Neziskový sektor se na našem území začal formovat koncem 20. století do podoby, v jaké jej známe dnes. Organizace v neziskovém sektoru se řadí na dvě velké skupiny, a to na státní a nestátní. Do kategorie státních organizací patří právě příspěvkové organizace.

Příspěvkové organizace se nacházejí na pomyslné hranici mezi soukromým a veřejným sektorem. Liší se od podnikatelských subjektů nejen tím, že jejich hlavním cílem není dosažení zisku, ale také mají odlišná daňová a účetní specifika. V daňové soustavě se odlišují tím, že uplatňují různá zvýhodnění a v mnoha případech jsou od daní zcela osvobozeny. Díky své právní formě jsou tyto organizace z podstatné části financované z veřejných rozpočtů a hospodaří s majetkem, který jim byl svěřen.

Tato specifika, která zásadně ovlivňují chod a hospodaření organizace, budou v praktické části práce analyzovány a vysvětleny. Práce bude demonstrovat specifickou daní a účetnictví na konkrétní příspěvkové organizaci.

Cíl a metodika

Cílem této práce je návrh opatření vedoucích ke zlepšení situace v oblasti daní a účetnictví v konkrétní příspěvkové organizaci. Pro dosažení cíle budou použity následující metody:

- literární rešerše
- kvalitativní výzkum,
- stanovení výpočtu daňové povinnosti
- analýza,
- komparace,
- syntéza.

Literární rešerše

V teoretické části budou za pomoci literární rešerše představeny příspěvkové organizace, základní účetní principy a daňové oblasti, které jsou pro ně typické.

Kvalitativní výzkum

V praktické části se budou zjištěné informace aplikovat na danou organizaci Domov pro osoby se zdravotním postižením v Horní Bříze.

Stanovení výpočtu daňové povinnosti

V praktické části bude popsán postup výpočtu konkrétní daňové povinnosti organizace pro rok 2022. Data pro výpočet byla získána z interních dokumentů organizace z roku 2022, tj. výkaz zisků a ztrát, přiznání k dani z příjmů právnických osob, sestavy nákladů a výnosů jednotlivých činností.

Analýza

Z poskytnutých interních materiálů a účetních výkazů bude provedena analýza. Analýza daní a účetnictví slouží k vytvoření komplexního vhledu do dané problematiky. Pro přesnější finanční analýzu v organizaci bude provedena vertikální analýza z daného účetního výkazu z roku 2022.

Komparace

V práci budou srovnávány stavy položek z účetních výkazů organizace za rok 2020, 2021 a 2022.

Syntéza

Za použití této metody dojde k propojení teoretických a praktických poznatků, díky kterým budou sestavena vhodná doporučení pro vybranou organizaci.

1 Neziskový sektor

Klečková (2020) říká, že neziskový sektor je jedním ze znaků demografického systému ve společnosti. V posledních letech jsou zejména nestátní neziskové organizace velmi populární. Podle Hejdukové a kol. (2018) se neziskový sektor neustále rozrůstá a díky tomu se stal nepostradatelnou součástí národního hospodářství. Z tohoto důvodu vzniká problém správně vymezit a definovat neziskový sektor. Stejskal (citovaný v Hejdukové a kol., 2018 s. 30) upozorňuje na to, že tento sektor není v České republice definován v žádném právním předpisu.

Tato kapitola je zaměřena na historii neziskového sektoru v České republice a na jeho rozmanitost z pohledu státních a nestátních neziskových organizací.

1.1 Historie neziskového sektoru

Podoba neziskového sektoru, kterou vnímáme dnes, vznikla po roce 1989. V roce 1990 došlo ke schválení zákona č. 83 o sdružování občanů, který deklaroval v Ústavě a Listině základních práv a svobod, volnosti sdružování a tím obnovil spolkové činnosti. Vznikla právní forma – občanské sdružení, která naplňovala podoby občanských aktivit a měla snadné podmínky pro její založení. Pod touto právní formou se registrovala zastoupení včelařů, rybářů, myslivců, sbory dobrovolných hasičů, sportovní oddíly a jednoty, odbory, ochránci zvířat, svazy chovatelů, turistické kluby apod. Neziskový sektor vzrostl v roce 1991 o další právní formu, a to – nadace, jejíž právní forma byla kompletně vyhotovena až v roce 1997. Mezitím vznikly celé řady nadací a většina z nich nevyhovovala nové právní úpravě, což vedlo k tomu, že tisíce nadací muselo změnit svou právní formu nebo úplně zanikly. Třetí právní forma – obecně prospěšná společnost byla zavedena zákonem č. 248/1995 Sb. Dále se také mezi nevládní neziskové organizace začala řadit účelová zařízení církví, zakládaná podle zákona č. 3/2002 Sb. pro poskytování charitativních služeb. (Hloušek a kol, 2013)

Šimíková (2018) říká, že subjekty veřejného sektoru se dříve označovaly jako „rozpočtové“. Od roku 1992 se začaly uznávat organizační složky státu, organizace územní samosprávy a příspěvkové organizace s povinností vést účetnictví. Do roku 2003 měly příspěvkové organizace možnost účtovat v soustavě jednoduchého účetnictví a od roku 2004 příspěvkové organizace mohou vést účetnictví, s rozhodnutím zřizovatele, ve zjednodušeném rozsahu. Reforma veřejného sektoru v roce 2000 přinesla

rozdělení státních příspěvkových organizací a jejich zřizovateli se mohli stát státní organizace a krajská nebo obecní samospráva. V roce 2005 se poprvé objevily právní definice konceptu účetnictví veřejného sektoru. Později v roce 2010 proběhla reforma účetnictví, která přinesla nové principy. Ta byla vytvořena se záměrem přinést transparentnost veřejných financí, zajistit včasné, věrné a poctivé zobrazení účetnictví, změnu peněžního principu k akruálnímu principu vykazování nákladů a výnosů, pohledávek a závazků stejně jako u účtování podnikatelských subjektů.

Neziskový sektor podle Hlouška a kol. (2013) lze chápat jako pomyslný prostor mezi státem, státními institucemi, trhem, ziskovými soukromými společnostmi a skupinami nebo jednotlivci občanů. Většinu neziskového sektoru tvoří organizace, které provádí svou činnost nezávisle na státu a jeho mocenských orgánech. Subjekty v neziskovém sektoru lze dělit na základě jejich právní formy, a to na:

- **nevládní neziskové organizace** – mezi tyto subjekty patří občanská sdružení, nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, církve a účelová zařízení církví,
- **neziskové organizace založené vládní autoritou** – do této formy spadají organizace jako příspěvkové organizace zřízené orgány státní správy a příspěvkové organizace zřízené obcemi a kraji,
- **ostatní subjekty založené za jiným účelem než podnikání** – tyto subjekty mohou být určité společnosti s ručením omezením a akciové společnosti.

1.2 Charakteristika neziskových organizací

Organizace, které se nazývají neziskové nejsou primárně založeny za účelem dosahování zisku. Dobrozemský & Stejskal (2015) říkají, že toto označení značně zlidovělo a lidé si pod tímto názvem představují širokou škálu organizací, jejichž činností je poskytovat občanům veřejnou službu. Dalším označením může být i nevýdělečná organizace, tedy organizace, která není zakládána za účelem podnikání. Jde o termíny, které jsou v ekonomických textech do jisté míry ustáleny.

Pojmy jsou v České republice běžně používané, ačkoliv pro ně neexistuje oficiální právní termín, právní forma a ani status právní osoby. (Růžičková, 2011)

Pelikánová (2018) zmiňuje pojem „veřejná prospěšnost“, jenž byl definován v občanském zákoníku. Právnícká osoba, která je veřejně prospěšná má za úkol aktivně

přispívat k veřejnému blahu za pomoci své činnosti v souladu s právními předpisy. Podmínkami této právnické osoby jsou – získávání majetku ze spravedlivých zdrojů, vlivnost pouze bezúhonných osob a efektivní využívání vlastních prostředků k veřejně prospěšným účelům. Neziskovost organizací souvisí primárně s výkonem jejich činností, které naplňují podmínky veřejné prospěšnosti, nikoli s právní subjektivitou.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů § 17a uvádí pojem „veřejně prospěšný poplatník“, který je definován jako poplatník, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem a stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci vykonává hlavní činnost, která není podnikáním.

Neziskové organizace mohou vytvářet zisk z podnikatelské činnosti, avšak mají povinnost získané prostředky znovu investovat do jejich hlavní činnosti. Organizace tak nemůžou vytvořený zisk rozdělit mezi své členy, zaměstnance ani zakladatele. (Petr, 2015)

Hejduková, a kol. (2018) uvádí výskyt neziskových organizací jako nepostradatelnou složku v ekonomice, která přispívá k rozvoji celé společnosti. Oblasti, ve kterých tyto organizace působí jsou prospěšné pro širokou veřejnost. Těmi jsou například školství, vzdělávání, sociální služby, zdravotní péče, věda, výzkum, obrana a justice. Podporují určité zájmové skupiny a tím přispívají k aktivnímu sdružování občanů a rozvoji společenského života. Z těchto důvodů se uvádí počet neziskových organizací jako klíčový ukazatel společenského rozvoje v zemi. Český statistický úřad [ČSÚ] (2023) uvádí počet 150 236 neziskových institucí, které působily v roce 2021.

1.3 Státní a nestátní neziskové organizace

Pelikánová (2018) říká, že často využívanými pojmy, kterými se organizace rozdělují na dvě skupiny jsou státní a nestátní organizace, toto členění vychází podle jejího zřizovatele.

Nestátní organizace jsou zřizovány zdola, tj. zakládány občany. V zahraničí se používá termín „non-governmental organization“ jako ekvivalent pro tyto organizace. Existuje několik základních rysů, které charakterizují nestátní neziskové organizace, těmi jsou:

- **veřejná prospěšnost** – organizace jsou prospěšné pro jednotlivce, ale také usilují o dobro veřejnosti jako celku,

- **dobrovolnost** – práce v organizaci, funguje na základě dobrovolnictví, která není finančně ohodnocená a využívá dary,
- **neziskovost** – v neziskovém sektoru není povoleno přerozdělování zisků, vzniklých z činnosti organizace mezi vlastníky a vedení organizace,
- **samosprávnost** – vykonávané aktivity nejsou kontrolované státem nebo externími institucemi,
- **soukromé vlastnictví** – základní struktura nestátní neziskové organizace je v jádru soukromá. (Pelikánová, 2018)

Nestátní neziskové organizace pro vykonávání svých aktivit využívají finanční zdroje z veřejných rozpočtů, přesto však zajišťují činnosti, které musejí zabezpečit. Hlavní funkce, které organizace musí plnit, aby zabezpečily tyto činnosti, jsou:

- **ekonomická funkce** – neziskové organizace naplňují role producenta a spotřebitele statků, a také fungují jako zaměstnavatel, což vede k realizování ekonomických úloh,
- **sociální funkce** – existence těchto organizací přispívá k sdružování a zapojování se do společenského života občanů,
- **politické funkce** – pod tuto funkci spadají funkce:
  - **ochranářská funkce** – organizace se stará o jednotlivce i skupiny občanů před porušováním základních lidských práv,
  - **demokratizační funkce** – napomáhá k širšímu veřejnému mínění, a tím rozvíjí demokracii.

Neziskové organizace naplňují obdobné funkce jako neziskový sektor. Mezi další funkce, které mohou organizace plnit, patří informační a kontrolní, které zabezpečují osvětu a monitorování demokratických procesů ve společnosti ze strany občanů. (Hejduková a kol., 2018)

Státní organizaci může zřizovat stát, kraj, obec nebo jejich organizační složky. Především se jedná o organizační složky a příspěvkové organizace, jejichž hlavní činností je zabezpečovat výkon státní správy nebo zajišťování veřejných služeb, kterými mohou být školství, zdravotní nebo sociální služby. Státní neziskové organizace plní stejné funkce jako nestátní neziskové organizace. (Dobrozemský & Stejskal, 2015)

2 Příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace jsou jednou z forem neziskových organizací a právnickou osobou zřízenou za účelem vykonávání činností ve veřejném zájmu. Organizace se rozdělují do dvou skupin podle způsobu jejich financování, těmi jsou státní příspěvkové organizace a příspěvkové organizace zřízené samosprávnými celky a dobrovolnými svazky obcí. (Svobodová, 2021)

Hejduková a kol. (citovaný v Pavlásek & Hejduková, 2018) poukazují na skutečnost, že v praxi tyto organizace podnikají jak v rámci své hlavní, tak i vedlejší (hospodářské) činnosti. Hlavní činnost musí odpovídat poslání organizaci a zároveň nesmí být vedlejší činností.

Hospodaření příspěvkových organizací se řídí dle několik právních předpisů a těmi jsou:

- vyhláška č. **114/2002 Sb.**, o fondu kulturních a sociálních potřeb,
- vyhláška č. **430/2001 Sb.**, o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích,
- vyhláška č. **84/2005 Sb.**, o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v příspěvkových organizacích zřízených územními samosprávnými celky,
- vyhláška č. **5/2014 Sb.**, o způsobu, termínech a rozsahu údajů překládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtu územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudržnosti, ve znění pozdějších předpisů. (Svobodová, 2011)

2.1 Charakteristika státní příspěvkové organizace

Podle Šimíkové (2018) zřizovatelem státní příspěvkové organizace je – organizační složka státu. Státní příspěvkové organizace se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Hlavními zdroji hospodaření jsou prostředky od státu. Dalšími zdroji, které organizace na státní úrovni mohou využívat jsou prostředky z vlastní činnosti, peněžité dary a finanční obnosy fondů. Příspěvkové organizace jsou účetní jednotkou a hospodaření vychází z jejich rozpočtu. (Hejduková a kol., 2018)

Rozpočet příspěvkové organizace musí být po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu a stanovení odvodu do státního rozpočtu sestaven vyrovnaně. Může zahrnovat pouze náklady a výnosy, které souvisí s poskytovanými službami její hlavní činnosti.

Peněžní prostředky organizace slouží pouze k účelům na krytí nezbytných a nutných potřeb k zabezpečení jejího chodu a na opatření zakládajících se na právních předpisech. V případě že skutečná výše nákladů a výnosů neodpovídá její rozpočtové výši v průběhu rozpočtového roku, je organizace povinna učinit opatření, která povedou k vyrovnaní hospodářského výsledku. Hospodářský výsledek zahrnuje výsledek hospodaření z hlavní činnosti a zisk vytvořený z jiných činností po zdanění. Pokud příspěvková organizace skončí běžný rok s hospodářskou ztrátou i po zahrnutí příspěvku, má zřizovatel povinnost projednat s organizací opatření k zajištění úhrady ztráty do konce následujícího rozpočtového roku. Možnosti úhrady lze zajistit:

- z rezervního fondu,
- z rozpočtu kapitálu zřizovatele a
- ze zisku po zahrnutí příspěvku na provoz.

Zřizovatel je povinen zrušit příspěvkovou organizaci, pokud nebude ztráta uhrazena ani z jedné možnosti, a to do konce roku následujícího po roce, kdy mělo dojít k úhradě ztráty. To se nevztahuje na příspěvkové organizace, jejichž prostředky plynou z veřejného zdravotního pojištění, organizace zabezpečující hygienické a protiepidemické činnosti a organizace, u kterých je ztráta způsobena bezúplatným převodem majetku z důvodu plnění povinností podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi. (Svobodová, 2021)

Morávek (2018) uvádí peněžní fondy, které může vytvářet státní příspěvková organizace, těmi jsou:

- rezervní fond,
- fond reprodukce majetku,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Tyto fondy jsou upravovány zákonem č. 218/2000 Sb. § 57–60. Představují peněžní prostředky, které jsou vyhrazené na konkrétní použití.

2.2 Charakteristika příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a dobrovolnými svazky obcí

Zákon č. 250/2000 Sb. stanovuje pravidla pro fungování příspěvkových organizací zřizované územními samosprávnými celky a dobrovolnými svazky obcí. Obce nebo vyšší územní samosprávný celek, konkrétně samosprávný kraj a hlavní město Praha včetně jeho městských částí, mají pravomoc zakládat příspěvkové organizace, která spadají do samotné působnosti územně samosprávného celku a patří mezi takové pravomoci, které jsou vyhrazené pro zastupitelstvo samosprávného celku. Není možné tuto pravomoc nijak delegovat na jiný orgán územně samosprávného celku. Úkoly zřizovatele vůči právníckým osobám, organizačním složkám nebo zřízeným zastupitelstvem obce připadají na radu příspěvkové organizace. (Kopecký, n.d.)

Šimíková (2018) říká, že příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem jsou územně samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí, jsou zakládány pro neziskové činnosti, jejichž rozsah a struktura vyžaduje samostatnou právní subjektivitu. Veškeré údaje o založení příspěvkové organizace zařizované územními samosprávnými celky a dobrovolnými svazky obcí jsou podrobně uvedeny ve zřizovací listině. Zřizovací listina obsahuje např. vymezení hlavní činnosti, svěřeného majetku a okruhy doplňkových činností. V čele organizace stojí ředitel, který má určité pravomoci, ačkoliv se odpovídá zřizovateli, který musí většinu rozhodnutí ředitele schválit.

3 Daňová specifika příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace, jakožto veřejně prospěšní poplatníci, často podléhají zvláštním daňovým specifikacím, které odrážejí jejich charakteristickou roli ve společnosti. Nejvyužívanějším daňovým režimem podle Hejdukové a kol. (2018) je osvobození od daně.

Tato kapitola je zaměřena na vybraná daňová specifika týkající se příspěvkových organizací.

3.1 Daň z příjmu příspěvkových organizací

Daň z příjmu upravuje **zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu**. Jde o komplikovanou právní normu, která byla již několikrát novelizována. Příspěvková organizace je poplatníkem daně z příjmu právnických osob. Z hlediska rozsahu se jedná o daňového rezidenta, který má daňovou povinnost, vztahující se na příjmy ze zdrojů pocházející z České republiky nebo i ze zahraničních zdrojů. Povinnost k dani z příjmů se vztahuje na subjekty, které mají sídlo v České republice. Běžné zdaňovací období těchto subjektů je kalendářní rok. Z pohledu rozsahu zdanění se u příspěvkových organizací jedná o daňové subjekty s daňovou povinností, které mají sídlo na území České republiky a jejich příjmy plynou z tuzemských nebo zahraničních zdrojů.

Důležitým faktorem pro samotné zdanění příspěvkových organizací je skutečnost, že se řadí mezi veřejně prospěšné poplatníky v souladu s § 17 a zákonem a dani z příjmu (ZDP). Pro příspěvkové organizace zřízené státem i územně samosprávnými celky, tato skutečnost plyne ze zmíněné právní úpravy. Rozhodující, zda se jedná o veřejně prospěšného poplatníka, je **zřizovací listina**, která vymezuje hlavní účel organizace a relevantní předmět činnosti. Hlavní činnost, která realizuje výdělek nemá dopad na zařazení poplatníka mezi veřejně prospěšné poplatníky, pokud tato výdělečná činnost nedosahuje takové úrovně, aby jí bylo možné označit za podnikání. Podstatný je až znak soustavnosti činnosti. (Morávek, 2021)

Předmět daně

Předmět daně u veřejně prospěšných poplatníků je upravováno ustanovením § 18a ZDP. V odst. 1 tohoto ustanovení se vymezují příjmy, které nejsou předmětem daně a v odst. 2

jsou vypsány **příjmy, které předmětem daně** jsou. Příjmy, které podle § 18a odst. 2 ZDP jsou u právnických osob s úzkým základem daně vždy:

- příjmy z reklamy,
- členské příspěvky,
- nájemné s výjimkou nájmu státního majetku a
- příjmy v podobě úroků.

Příjmy příspěvkové organizaci uvedené v § 18a odst. 2 ZDP, jsou vždy zahrnuty do základu daně, bez ohledu, zda příjmy plynou z hlavní či doplňkové činnosti.

Častou chybou je zaměňování příjmu ze sponzorského daru s příjmy z reklamy. Sponzorský dar je definován v § 2055 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku. Dar musí být vždy jednostrannou činností a dárce prostřednictvím darovací smlouvy bezplatně převádí vlastnické právo věci nebo se zavazuje obdarovanému věc bezplatně převést do vlastnictví a ten jej přijímá.

U příjmů v podobě úroků je důležité brát v potaz § 36 odst. 5 ZDP. Veřejně prospěšný poplatník, uplatňuje na úrokový příjem z účtu a vkladu u banky a spořitelních a úvěrních družstev 19% zvláštní sazbu daně. Plátce tedy musí zdaňovat tyto příjmy srážkovou daní a sami o sobě tyto příjmy nevedou k povinnosti podávat daňové priznání. Na příspěvkové organizace, které uplatňují široký základ daně se tato úprava nevztahuje.

Příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmů příspěvkových organizací jsou upravovány v § 18 ZDP, které se týkají veškerých právnických osob a v §18a v ZDP, které se vztahují jen na veřejně prospěšné poplatníky. Mezi tyto příjmy se řadí i úplaty, které jsou hrazené z veřejných rozpočtů. (Morávek, 2021)

U veřejně prospěšného poplatníka, tedy u příspěvkové organizace nejsou předmětem daně podle § 18 odst. 1 písm. a) příjmy z nepodnikatelské činnosti za podmínky, že vynaložené výdaje, resp. náklady jsou vyšší v souvislosti s prováděním činnosti podle toho zákona. Tato podmínka se posuzuje podle jednotlivých druhů činností za celé zdaňovací období. Pokud jsou dosažené příjmy vyšší, jsou předmětem daně.

Výjimku mají podle ZDP § 18a odst. 5 veřejně prospěšní poplatníci, kteří mají předmět daně příjmy z investičních dotací, těmi jsou:

- veřejná vysoká škola,
- veřejná výzkumná instituce,

- poskytovatel zdravotních služeb s oprávněním poskytovat zdravotní služby dle zákona upravující zdravotní služby,
- veřejně prospěšná společnost,
- ústav.

Toto ustanovení se nevztahuje na subjekty poskytující sociální služby, které zdravotní služby provozují pouze doplňkově, k čemuž není potřeba oprávnění.

Podle § 19 odst. 1 písm. a) ZDP mají příspěvkové organizace osvobozeny od daně členské příspěvky přijatých podle stanov, statutu, zřizovací nebo zakladatelské listiny osvobozeny od daně.

Příspěvkové organizace jsou povinny vést účetnictví tak, aby byly vedeny veškeré příjmy, které jsou předmětem odděleně od příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozené, a to nejpozději ke dni sestavení účetní závěrky. Samá podmínka platí i pro vedení výdajů (nákladů). V případě nesplnění podmínky, se tak učiní v daňovém přiznání. (Vychopeň, 2022)

3.2 Daň z přidané hodnoty příspěvkových organizací

Daň z přidané hodnoty je upravována **zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (DPH)**. Zákon o DPH vymezuje vícero pojmů pro uplatnění daně, které mohou být různými předpisy definovány odlišně. Dle Fitříkové & Musilové (2012) je důležité pochopení těchto definic, aby mohlo dojít k bezchybnému řešení jednotlivých situací, které mohou nastat v důsledku realizování činností neziskovými subjekty. Základní pojmy jsou vymezeny v zákonu o DPH v § 4.

U dani z přidané hodnoty je důležité rozlišovat daň na vstupu a daň na výstupu. V rámci zaplacení nákupu platíme i daň na vstupu, zatímco daň na výstupu se vyúčtovává zákazníkovi, který jí musí uhradit. (Máče, 2012)

Máče (2012) uvádí dva druhy daňové povinnosti, a těmi jsou:

- **nadměrný odpočet** – vzniká, je-li odpočet daně vyšší než daň z přidané hodnoty na výstupu a
- **vlastní daňová povinnost** – vzniká, je-li odpočet nižší, než daň z přidané hodnoty na výstupu.

Daňové subjekty

Daňové subjekty jsou vymezeny zákonem o DPH v § 5, osoby povinné k dani a v § 6, plátcí. Osoby v § 5, které jsou povinni k dani z přidané hodnoty jsou:

- osoby nebo skupina samostatně uskutečňující ekonomické činnosti,
- právnické osoby, které nebyly založeny a zřízeny za účelem podnikání, za příkladu, že provozují ekonomickou činnost.

Ekonomická činnost pro účely DPH je vysvětlena v § 5 odst. 3 jako, činnost výrobců, obchodníků a osob poskytující služby, včetně důlní činnosti a zemědělské výroby a výkon svobodných a jiných obdobných povolání podle jiných právních předpisů, za účelem pravidelného příjmu.

Dále dle § 5 odst. 2, osoba, která není povinna k dani:

- člen skupiny,
- zaměstnanec, nebo osoba jejíž vykonávaná činnost vychází z pracovněprávního vztahu, služebního poměru nebo jiného podobného vztahu. (zákon č. 235/2004 Sb.)

Plátce daně

Plátcem daně dle ustanovení § 6 odst. 1 se stává osoba se sídlem v tuzemsku, jejíž obrat přesáhne 2 mil. Kč, a to za nejvýše dvanáct bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců. S výjimkou osob, které uskutečňují pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně. Osoba se stává plátcem dle odst. 2 od prvního dne druhého měsíce následujícího po překročení stanoveného obratu.

Příspěvkové organizace nejsou zřízeny za účelem podnikání, pokud tedy uskutečňují **ekonomickou činnost** stávají se povinné k dani. Jejich povinností je sledovat obraty. Zde je obrat definován v zákoně o DPH § 4a jako souhrn úplat za uskutečněná plnění a s místem plnění v tuzemsku. Jedná se o plnění, která jsou zdanitelná, osvobozená od daně s nárokem na odpočet daně nebo plnění osvobozené bez nároku na odpočet daně podle § 54 a § 56a, pokud nejsou doplňkovou činností uskutečňovanou příležitostně. (zákon č. 235/2004 Sb.)

Předmět daně

Pro různé aktivity prováděné neziskovými i podnikatelskými subjekty v rámci i mimo jejich ekonomické činnosti se v zákoně o DPH používá obecný pojem „plnění“. Tato plnění, která odpovídají nejrůznějším činnostem osob povinných k dani, je možné rozdělit na dvě kategorie pro účely DPH, a to na:

- plnění, která jsou předmětem daně, dle zákona o DPH,
- plnění, která předmětem daně nejsou. (Fitříková & Musilová, 2012)

Zákon o DPH § 2 stanovuje předmět daně jako:

- zboží a služby dodané za úplatu osobou, která je povinna k dani s místem plnění v tuzemsku,
- zboží pořízené mimo tuzemsko, ale z jiného členského státu za úplatu s místem plnění v tuzemsku osobou povinnou k dani nebo právnickou osobou, která není povinna k dani,
- nákup nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani,
- dovoz zboží, jenž má místo plnění v tuzemsku.

Plnění, která jsou předmětem daně se podle Fitříkové & Musilové (2012), rozdělují podle toho, zda je neziskový subjekt poskytovatel nebo příjemce daného plnění. Plnění, která se uskutečňují ve prospěch jiných osob jsou „**uskutečněná plnění**“ a plnění, které jsou poskytovány jinou osobou neziskovému subjektu se nazývají „**přijatá plnění**“

Neziskový subjekt **uskutečňující plnění**, jenž je povinen k dani má několik povinností, které vyplývají ze zákona o DPH. Plátce musí přiznat, v případě zdanitelných plnění, DPH na výstupu, vystavit daňový doklad za plnění zdanitelné nebo osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně, vymežit údaje o uskutečněném plnění zdanitelném i osvobozeném od daně v daňové evidenci za dané zdaňovací období pro účely DPH. Uskutečňování plnění mimo tuzemsko nepodléhá české DPH, Zde se neuplatňuje DPH u právnických osob na výstupu a má odlišný charakter od plnění osvobozené od daně. Plátce je povinen tato plnění uvádět v daňovém přiznání za příslušné zdaňovací období.

Osvobození od daně

Osvobození od daně se kategorizuje na dvě skupiny, a to:

- a) **Osvobození od daně bez nároku na odpočet daně** – Zákon o DPH v § 51 vymezuje plnění, která jsou osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně. Odst. 2 říká, že u těchto plnění je nutnost je přiznat kde dni jejich uskutečnění. V případě, že byla před tímto uskutečněním přijatá úplata, vznikne povinnost přiznat plnění z dané částky kde dni jejího přijetí.

Tab. 1: Plnění osvobozená od daně z přidané hodnoty bez nároku na odpočet daně

Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně	ZDPH
Základní poštovní služby a dodání poštovních známek	§ 52
Rozhlasové a televizní vysílání	§ 53
Finanční činnost	§ 54
Penzijní činnost	§ 54a
Pojišťovací činnost	§ 55
Dodání nemovité věci	§ 56
Nájem nemovité věci	§ 56a
Výchova a vzdělání	§ 57
Zdravotní služby a dodání zdravotního zboží	§ 58
Sociální pomoc	§ 59
Provozování hazardních her	§ 60
Ostatní plnění	§ 61
Dodání zboží, použité pro plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně a u zboží, u kterého nemá plátce nárok na odpočet daně	§ 62

Zdroj: Vlastní zpracování dle Marková (2023)

- b) **Osvobození od daně s nárokem na odpočet daně** – Přehled těchto plnění je vymezen v zákoně o dani z přidané hodnoty (ZDPH) § 63. Jedná se o plnění poskytující služby nebo dodání zboží. Plátce není povinen uplatňovat daň na výstupu a plátce je oprávněn uplatnit nárok na odpočet daně v plné výši. V praxi se příspěvkové organizace s uskutečněním těchto plnění setkávají zřídka. (Fitříková & Musilová, 2012)

Podle Hejdukové a kol. (2018) patří mezi nejběžnější osvobozená plnění týkající se neziskových subjektů, tedy i příspěvkových organizací, výchova a vzdělávání (§

57), zdravotní služby a dodání zdravotního zboží (§ 58), sociální pomoc (§ 58) a jiná plnění, jako např.:

- poskytování služeb jako protihodnoty členského příspěvku vlastním členům politických stran a hnutí, církví, náboženských společností, spolků a profesních komor,
- poskytování služeb a dodání zboží související s ochranou a výchovou dětí a mládeže,
- poskytování služeb právníckými osobami, které souvisí se sportem a tělesnou výchovou, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání.

3.3 Daň z nemovitých věcí příspěvkových organizací

Podle Hejdukové a kol. (2018) je možné vysvětlit daň z nemovitých věcí jako zdaňování vlastnictví nemovité věci. Daň je tvořena z daně z pozemků a ze staveb. Daň z nemovitých věcí je vymezena v zákoně České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Pro neziskové subjekty jsou důležité části zákona, které vymezují případy, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozené.

Občasný zákoník § 489 odst. 1 vymezuje nemovité věci na:

- pozemek,
- podzemní stavba se samostatným účelovým určením,
- věcná práva k pozemkům a podzemním stavbám se samostatným účelovým určením a
- práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. (Vychopeň, 2023)

Daň z pozemků

Předmět daně je definován v § 2 odst. 1 jako pozemky, které jsou evidované v katastru nemovitostí na území České republiky. Podle odst. 3 se na pozemek, jež je součástí jednotky, hledí jako na nemovitou věc, jejímž vlastníkem je ten, kdo jednotku vlastní. (Marková, 2023)

Podle § 3 zákona o dani z nemovitých věcí jsou příspěvkové organizace **plátcem daně z pozemků**. Pozemky, které jsou ve vlastnictví České republiky a jsou pronajaty nebo propachtovány obci, kraji či organizační složce státu nebo příspěvkové organizaci jsou podle § 4 odst. 3 osvobozeny od daně z pozemků v případě, že nejsou využívány k podnikání. (Vychopeň, 2023)

Daň ze staveb a jednotek

Zákon o dani z nemovitých věcí v § 7 určuje **předmět daně** ze staveb a jednotek na:

- zdanitelnou stavbu, kterou se pro daňové účely rozumí dokončená nebo užívaná:
  - a) budova podle katastrálního zákona
  - b) inženýrská stavba,
- zdanitelnou jednotku, kterou se rozumí jednotka dokončená nebo užívaná.

Obdobně jako u daně z pozemků jsou příspěvkové organizace **plátcem daně** ze staveb a jednotek a jsou od ní osvobozené za předpokladu, že tyto stavby nebo jednotky nejsou využívány za účelem podnikání. (Vychopeň, 2023)

3.4 Daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob

Šimíková (2018) říká, že každý nově vzniklý veřejně prospěšný poplatník, tedy i příspěvková organizace, má povinnost v souladu se zákonem o dani z příjmu se nejpozději do 15 dnů od svého vzniku registrovat, resp. podat přihlášku k registraci, k dani z příjmů právnických osob u příslušně regionálního správce daně. Zde mu bude přiděleno daňové identifikační číslo, které bude uváděno na daňovém přiznání. Daňové přiznání se podává za zdaňovací období nejpozději do 3 měsíců po uplynutí tohoto zdaňovacího období. Pokud má právnická osoba povinnost provádět účetní závěrku ověřenou auditorem nebo daňové přiznání si nezpracovává sama, ale daňový poradce, lhůta podávání daňového přiznání se prodlouží na maximálně 6 měsíců po uplynutí daného zdaňovacího období.

4 Účetní specifika příspěvkových organizací

V této kapitole jsou rozebírána specifika příspěvkových organizací. Účetní postupy a pravidla se mohou pro tyto subjekty značně lišit od běžných podnikatelských účetních jednotek. V první části jsou probírána obecná ustanovení účetnictví, která ovlivňují, jakým způsobem příspěvkové organizace mohou vést účetnictví. Dále se řeší problematika spjatá s aktivy organizace, tj. dlouhodobý majetek a oběžná aktiva. A v neposlední řadě jsou vysvětleny klíčové oblasti pro řízení financí, alokaci peněžních prostředků a dosažení stanovených cílů, kterými jsou transfery, fondy příspěvkové organizace a jejich výsledek hospodaření.

4.1 Obecná ustanovení vedení účetnictví

Účetnictví je upravováno **zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví**. Daný zákon navazuje na předpis Evropské unie a vymezuje rozsah a způsob vedení účetnictví nároky na průkaznost, způsob zveřejňování a podmínky překládání účetních záznamů pro státní potřeby. (zákon č. 563/1991 Sb.)

Státní příspěvkové organizace a příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a dobrovolnými svazky obcí jsou právnické osoby, se sídlem na území v České republice, tudíž se na ně, podle § 1 odst. 2, tento zákon vztahuje. Toto ustanovení dále definuje podmínku **zajišťování účetních záznamů pro potřeby státu**, čímž se rozumí soubor činností, ve kterém jsou shromažďovány účetní záznamy od účetních jednotek v centrálním systému účetních informací státu a poté se sestavují účetní výkazy za Českou republiku. Mezi vybrané účetní jednotky patří organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, zdravotní pojišťovny, a právě příspěvkové organizace. Ministerstvo financí, které zajišťuje účetní záznamy pro potřeby státu, se rovněž zabývá využíváním centrálního systému účetních informací státu v rámci monitorovacích zajišťovacích a kontrolních činností orgánu veřejné správy. (Svobodová, 2021)

Účetnictví podle Pelikánové (2018) je nástrojem pro zachycování stavů, toků a výsledků hospodaření v dané organizaci vyjádřené v peněžních jednotkách. Účetnictví musí reflektovat věrný, úplný, správný a poctivý obraz skutečnost a plní tyto následující funkce:

- **informační funkce** – poskytuje informace o příjmech a výdajích, stavu pohybu majetku a závazků,
- **důkazní funkce** – slouží jako důkazní prostředek při řešení různých sporů,
- **kontrolní funkce** – lze kontrolovat stav majetku a hospodaření,
- **výsledková a analytická funkce** – zajišťuje výsledek hospodaření.

Předmět účetnictví

Máče (2018, str. 17) říká, že „předmětem účetnictví je pohyb hospodářských prostředků organizace a jejich zdroje.“ V účetnictví jsou zaznamenávány hospodářské jevy v peněžních jednotkách a ve zdrojích hospodářských prostředků jsou vyjádřeny vlastnické vztahy k těmto prostředkům.

Definice předmětu účetnictví dle Svobodové (2021, str. 53) zní: „Předmětem účetnictví je stav o pohyb majetku a jiných aktiv.“ Aktiva lze dále členit na **aktiva stálá** a **aktiva oběžná**. Součástí stálých aktiv je dlouhodobý majetek hmotný, nehmotný a finanční. Do oběžných aktiv se řadí zásoby, pohledávky, finanční majetek krátkodobého charakteru a peněžní prostředky.

Účetní období

Ustanovení § 3 zákona o účetnictví se věnuje pojmu účetní období neboli kalendářní rok, kterým je nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců a vždy začíná 1.1 a končí 31.12. Účetní jednotky účtují podvojným zápisem v období skutečností, které jsou předmět účetnictví v daném období, se kterým tyto skutečnosti věcně i časově souvisí. O nákladech a výnosech účetní jednotky účtují bez ohledu na období, ve kterém byli přijaté nebo zaplacené. (Svobodová, 2021)

Vedení účetnictví

Příspěvkové organizace mimo jiné mají povinnosti dodržovat směrnou účtovou osnovu, uspořádání a označování položek účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky, obsahové vymezení závěrek, stanoviska přebírání a předávání účetních záznamů a další podmínky stanovené prováděcími právními předpisy. Mezi důležité prováděcí právní předpisy ovlivňující příspěvkové organizace patří:

- vyhláška č. 410/2009 Sb.,

- vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání účetních informací do centrálního systému státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů,
- vyhláška č. 270/2013 Sb., o inventarizaci majetku a závazků,
- vyhláška č. 220/2013 Sb., o požadavcích na schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek,
- vyhláška č. 312/2014 Sb., i podmínkách sestavení účetních výkazů za Českou republiku. (Svobodová, 2021)

Účetní jednotky dle ustanovení § 4 zákona o účetnictví jsou povinny vést:

- účetnictví **ode dne svého vzniku do dne svého zániku**, výjimku mají zahraniční právnické osoby (zahraniční jednotky), které podnikají na území České republiky nebo jsou podle právního řádu účetní jednotkou či povinny vést účetnictví. Tyto účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví ode dne zahájení jejich činnosti do dne ukončení jejich činnosti na území České republiky,
- **jedno účetnictví jako celek** za účetní jednotku,
- účetnictví jako **soustavu účetních záznamů**. Účetním záznamem podle § 4 odst. 10 jsou data, která zaznamenávají veškeré skutečnosti týkající se vedení účetnictví.

Podle ustanovení § 4 odst. 11 zákona o účetnictví mohou být jednotlivé účetní záznamy zaznamenány do souhrnných účetních záznamů. Svobodová (2021) uvádí několik typů účetních záznamů, a to: účetní doklad, účetní zápis, účetní kniha, odpisový plán, inventurní soupis, účtový rozvrh, účetní závěrka a výroční zpráva.

Účetní jednotka podle § 5 zákona o účetnictví umožňuje všem účetním jednotkám, tedy i příspěvkovým organizacím, převedení vedení účetnictví na jinou právnickou nebo fyzickou osobu. Tímto pověřením se účetní jednotka nezbavuje odpovědnosti za vedení svého účetnictví. (zákona č. 563/1991 Sb.)

Nejen příspěvkové organizace jsou podle ustanovení § 6 zákona o účetnictví povinny zaznamenávat účetní případy v účetnictví v účetních knihách za pomoci účetních zápisů na základě účetních dokladů. Účetní doklady, jsou účetními záznamy, které podle zákona musí obsahovat určité náležitosti. Účetní jednotky mají povinnost účetní zápisy, tzn. zaznamenávání případů v účetních knihách, provádět pouze na základě účetních

záznamů. Ustanovení dále určuje účetním jednotkám povinnost inventarizovat majetek a závazky a povinnost sestavovat účetní závěrku. (Svobodová, 2021)

Hejduková a kol. (2018) říkají, že účetní jednotky musí vést **účetnictví v plném rozsahu**, pokud nesplňují podmínky dovolující vést účetním jednotkám **účetnictví ve zjednodušeném rozsahu**. Vyhláška § 9 zákon o účetnictví stanovuje, že příspěvkové organizace mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, pokud o tom rozhodne její zřizovatel. Stejskal & kol. (citovaný v Hejduková a kol., 2018) upozorňuje na problematiku vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu příspěvkovými organizacemi v důsledku absence analytické evidence a neplnění právních povinností o účtování organizacemi, které čerpají dotace z veřejných rozpočtů. Svobodová (2021) uvádí charakteristiky vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu příspěvkovými organizacemi:

- účetní jednotka sestavuje účtový rozvrh pouze na úrovni účtových skupin,
- neoceňuje majetek a závazky reálnou hodnotou podle zákona č. 410/2009 Sb., § 9,
- nevytváří opravné položky k majetku a netvoří rezervy
- nesestavují přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu podle § 9 vyhlášky č. 410/2009 Sb.

Hejduková a kol. (2018) k těmto charakteristikám mimo jiné přidávají informaci, že příspěvkové organizace, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu sestavují účetní závěrku ve zkráceném rozsahu.

4.2 Dlouhodobý majetek

Do skupiny dlouhodobého majetku se řadí **dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek**. Do této skupiny patří ještě speciální kategorie majetku, kterou tvoří **drobný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek**. Vymezení dlouhodobého majetku je ve vyhlášce č. 410/2009 Sb., § 11–19. Svobodová (2021) říká, že dlouhodobý majetek se řadí mezi aktiva rozvahy a účtují se na syntetické účty účtové třídy 0.

Pelikánová (2018) říká, že o veškerém majetku s dobou použitelnosti delší než 1 rok se účtuje jako o dlouhodobém. U dlouhodobého nehmotného majetku není stanovena žádná hranice vstupní ceny, od které by byl považován za dlouhodobý. Účetní jednotka si může sama ve vnitřní směrnici určit vlastní hranici, od které bude majetek považován

za dlouhodobý a bude o něm takto i účtováno. Podle Šimíkové (2018) jsou příspěvkové organizace povinné účtovat o drobném dlouhodobém majetku a účetní jednotka si může nastavit hranici pro zařazení. O majetku, který nelze zařadit do dlouhodobého se účtuje jako o nákladu. Účetní jednotka si musí stanovit jednoznačné limity pro zařazení majetku.

Oceňování dlouhodobého majetku

Podle Svobodové (2021) příspěvkové organizace majetek oceňují:

- **pořizovací cenou** – hmotný majetek, s výjimkou hmotného majetku vytvořeného vlastní činností, podíly, cenné papíry a deriváty, nehmotný, výjimkou nehmotného majetku vytvořeného vlastní činností,
- **vlastními náklady** – hmotný a nehmotný majetek vytvořený vlastní činností, příchovky zvířat (zvířat z vlastního chovu),
- **reprodukční pořizovací cenou** – majetek v případech bezúplatného nabytí, majetek, kdy vlastní náklady na jeho vytvoření vlastní činností nelze zjistit nebo jsou tyto náklady vyšší než reprodukční cena majetku,
- **ve výši 1 Kč** – kulturní památky, sbírky muzejní povahy apod.

Financování dlouhodobého majetku

Máče (2019) říká, že u příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu je dlouhodobý majetek hmotný a nehmotný financován z **fondů reprodukce majetku**. U příspěvkových organizací zřizovaných územním samosprávným celkem je financován z **investičního fondu**. Peněžní prostředky na pořízení dlouhodobého majetku jsou uloženy podle příslušného fondu s analytickou evidencí na „běžném účtu“. Vyhláška č. 410/2009 Sb. § 25 odst. e) popisuje položku „běžný účet“ (účet 241) jako účet, na kterém jsou zaznamenány peněžní prostředky příspěvkových organizací za hlavní i vedlejší činnost. Ustanovení § 25 zákona č. 410/2009 Sb., (2023) dále definuje položky rozvahy „B.III.5. Jiné běžné účty“, které u příspěvkových organizací obsahují cizí prostředky, „B.III.10. Běžný účet FKSP“, který u příspěvkových organizací obsahuje prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb.

Odepisování dlouhodobého majetku

Příspěvkové organizace podle Svobodové (2021) účtují a odepisují dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek v souladu s účetními metodami. Podle § 28 zákona č. 563/1991 Sb., 2023 „Účetní jednotky, které mají vlastnické nebo jiné právo k majetku,

anebo které hospodaří s majetkem státu nebo s majetkem územních samosprávných celků, není-li dále stanoveno jinak, účtují a odepisují jej v souladu s účetními metodami.“ Šimíková (2018) poznamenává, že dlouhodobý drobný hmotný majetek nelze odepisovat.

4.3 Transfery

Dle Šimíkové (2018) transfer znamená poskytnutí peněžních prostředků z veřejných rozpočtů a přijetí peněžních prostředků veřejnými rozpočty. Jde o poskytnutí i přijetí peněžních prostředků mezi vymezenými organizacemi za přesně stanoveného cíle. Příklady transferů – dotace, granty, příspěvky, dávky, finanční výpomoc, dary apod.

Svobodová (2021) říká, že se za transfery nepovažují peněžní prostředky poskytnuté zřizovatelem, které jsou zamýšleny na nákup dlouhodobého majetku. Výjimkou je drobný dlouhodobý majetek, pokud nebyl získán z peněžních prostředků od zřizovatele, za tímto konkrétním účelem. Pokud organizace tyto peněžní prostředky vrátí nazpět zřizovateli, taktéž se nejedná o transfer. Máče (2019) mimo jiné říká, že poskytování či přijetí peněžních prostředků v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů, se nepovažuje za transfer.

Transfery, které jsou zahrnuty v zákoně č. 218/2000 Sb., § 54:

- příspěvek na provoz ze státního rozpočtu nebo příspěvek do státního rozpočtu z provozu,
- dotace na financování dotačních investičních akcí,
- finanční výpomoc návratná,
- odvod z odpisů,
- dotace na úhradu výdajů, které mají být kryty z rozpočtu Evropské unie nebo jsou vytvořené na základě mezinárodních smluv, podle kterých jsou České republice svěřeny peněžní prostředky na financování těchto výdajů.

Svobodová (2021) popisuje obecné postupy účtování transferů. Příjemce transferů účtuje o vzniku pohledávky transferu v momentě, kdy je známa výše, okamžik nebo lhůta poskytnutí transferu. K tomuto okamžiku příjemce zaúčtuje vznik dané pohledávky souvztažným zápisem na daném syntetickém účtu účtové skupiny 67, resp. 40. Pokud je transfer investiční, účtuje o něm příjemce, tedy příspěvková organizace, jako o „jmění účetní jednotky“ - účet 401 na straně DAL. Není-li transfer od investiční příjemce účtuje se na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 67. Máče (2019) pojem

„jmení účetní jednotky“ vysvětluje jako vklad státního nebo obecních rozpočtu do majetku účetní jednotky u příspěvkových organizací.

4.4 Oběžná aktiva

Šimíková (2018) rozděluje oběžný majetek od stálých aktiv způsobem pořizování. Oběžná aktiva u příspěvkových organizací jsou pořizována z provozních prostředků, nikoliv z transferů. Zároveň v souladu s posláním příspěvkových organizací mohou být získávány bezúplatným způsobem, tj. formou věcných nebo finančních darů. Do oběžných aktiv se řadí:

- zásoby,
- krátkodobé pohledávky,
- krátkodobý finanční majetek.

Zásoby

Zásoby jsou obsahově vymezeny v ustanovení § 20 vyhlášky č. 410/2009 Sb. Zásoby patří mezi aktiva a účtují se na syntetické účty účtové třídy 1. Mezi zásoby se dle Štohla (2018) řadí:

- **materiál** – předměty, které se používají k vyhotovení výrobku nebo opravám či údržbě jiného majetku,
- **zboží** – movité věci, pořízené za účelem dalšího prodeje,
- **výrobky** – předměty, které podnik vyrábí za účelem prodeje odběratelům,
- **nedokončená výroba** – produkty, které již prošly nějakým z výrobních stupňů, nejsou již materiálem, ale nejsou ani hotovým výrobkem.

Oceňovat zásoby lze pořizovací cenou, vlastními náklady a reprodukční pořizovací cenou. Pokud příspěvková organizace nabude zásob bezúplatně musí použít výši ocenění účetní jednotky, která o zásobách účtovala naposledy.

Majetek tedy i zásoby musí mít příspěvková organizace pojištěný, pro případ že by došlo k úbytku v důsledku manka. V rámci hospodářské (vedlejší) činnosti příspěvkové organizace mohou vykazovat známky podnikání a provozovat například obchodní činnost, proto může být účtováno o aktivacích a změnách stavu zásob (výrobky, nedokončená výroba). (Šimíková, 2018)

Krátkodobý finanční majetek

Obsahové vymezení krátkodobého finančního majetku je obsaženo v ustanovení § 25 vyhlášky č. 410/2009 Sb. Krátkodobým finančním majetkem se podle Šimíkové (2018) rozumí účtování o peněžních prostředcích na účtech a v hotovosti, peněžích na cestě a úvěrech. Příspěvkové organizace tvoří různé fondy, pro které jsou zvlášť vedené účty, ze kterých nesmí být čerpáno, z jiného záměru, než pro který je stvořen. Proto mohou mít účetní jednotky několik účtů členěných podle účelu. V důsledku vedení účtů vznikají bankovní poplatky, o kterých musí být správně zaúčtováno. Například pro běžný účet Fondu kulturních a sociálních potřeb nejsou bankovní poplatky nákladem, a proto se musí převést na běžný účet a zaúčtovat je do nákladu v souvislosti s běžným účtem.

4.5 Fondy

Fondy se řadí dle Šimíkové (2018) mezi vlastní kapitál. Příspěvkové organizace musejí povinně účtovat o fondech. Fondy jsou pro ně jedním z největších specifíků a také jsou klíčovým zdrojem financování jejich hlavní činnosti. Právní předpis jim udává rozsah tvořených fondů, postup tvorby a jejich použití, včetně podmínky existence interní směrnice pro fungování těchto fondů. Zůstatky na fondů přechází do dalšího roku, neslouží pouze pro jedno účetní období.

Svobodová (2021) uvádí tyto fondy, které má povinnost příspěvková organizace vytvářet:

- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb,
- rezervní fond,
- fond investic.

Fond odměn

Fond odměn lze tvořit pouze ze zlepšeného výsledku hospodaření. Zlepšený výsledek hospodaření je stav dle právního předpisu, ve kterém jsou skutečné výnosy hospodaření a příspěvek zřizovatele na provoz vyšší než provozní náklady, opačný stav se nazývá – zhoršený výsledek hospodaření. (Šimíková, 2018)

Fond odměn je definován v zákoně č. 250/2000 Sb., § 32. Ustanovení vymezuje hranice nejvýše do 80 % ze zlepšeného výsledku hospodaření a zároveň nejvýše do 80 % objemu prostředků na platy zřizovatele. Převody peněžních prostředků do fondu musí být

schváleny zřizovatelem podle odst. 2). A v neposlední řadě odst. 3) říká, že fond je určen na úhrady platů zaměstnancům.

Tvorbu fondu odměn účetní jednotka zaúčtuje na stranu MÁ DÁTI – účet **431**- výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení a souvztažně na stranu DAL – účet **411** - fond odměn. Čerpání fondu se účtuje na stranu MÁ DÁTI – účet 411 a na stranu DAL – účet **648** – čerpání fondů. (Svobodová, 2021)

Fond kulturních a sociálních potřeb

Tento fond je tvořen základním přidělem na vrub nákladů příspěvkové organizace z ročního objemu nákladů. Fond se využívá na platy, náhrady platů, odměny za práci. (zákon č. 250/2000 Sb., § 33)

Podle Šimíkové (2018) je fond kulturních a sociálních potřeb jedním z nejznámějších fondů, nejen v neziskovém sektoru. Peněžní prostředky z tohoto fondu musí být uloženy na speciálním účtu a veškeré postupy, například čerpání fondu, musí být upraveny v interní směrnici.

Tab. 2: Příklady účetních operací o fondu kulturních a sociálních potřeb

Název operace	MÁ DÁTI	DAL
Tvorba FKS	527	412
Převod prostředků z FKS na běžný účet	241	412

Zdroj: Vlastní zpracování dle Svobodová (2021)

Svobodová (2021) říká, že tvorba fondu kulturních a sociálních potřeb se účtuje jako náklad na účet **527** – „Zákonné sociální náklady“ a souvztažně na účet **412** – „Fond kulturních a sociálních potřeb“.

Rezervní fond

Podle zákon č. 250/2000 Sb., § 30 je rezervní fond tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace. O rozdělení zlepšeného výsledku do rezervního fondu a fondu odměn rozhoduje zřizovatel organizace. Jiným zdrojem rezervního fondu jsou účelové finanční dary. Příspěvková organizace využívá fond k dalšímu rozvoji své činnosti, časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady, úhradě odvodů, penále a k úhradě ztráty za předchozí roky. Dále Šimíková (2018) dodává,

že na základě rozhodnutí zřizovatele může příspěvková organizace přesunout část fondu do fondu investic.

Příspěvkové organizace účtují o tvorbě rezervního fondu ve výši zlepšeného výsledku hospodaření ve prospěch účtu (Má dáti) **431** – „Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení“ a souvztažně na účet **413** – „Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření“. Pro úhradu zhoršeného hospodářského výsledku z rezervního fondu se z pravidla účtuje na ve prospěch účtu **413** – „Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření“ nebo 414 – „Rezervní fond z ostatních titulů a souvztažně na vrub účtu (Dal) **431**. Dále se využívá účet **648** – „Čerpání fondů“, který se využívá při úhradě sankcí a k překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady. Příspěvkové organizace jejichž zřizovatelem je územně samosprávný celek nebo dobrovolný svazek obcí využívají dále účet **648** k dalšímu rozvoji jejich činnosti. („Rezervní fond“, n.d.)

Tab. 3: Příklady účetních operací o rezervním fondu příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu

Název účetní operace	MÁ DÁTI	DAL
Tvorba rezervního fondu zlepšeným hospodářským výsledkem	431	413
Tvorba rezervního fondu z peněžních darů	241	414
Tvorba rezervního fondu z peněžních prostředků podle jiného právního předpisu	67x	414
Úhrada zhoršeného hospodářské výsledku z rezervního fondu	413, 414	431
Úhrada sankcí z rezervního fondu	413, 414	648

Zdroj: vlastní zpracování dle „Rezervní fond“ (n.d.)

Fond investic

Podle Šimíkové (2018) zřizují příspěvkové organizace fond investic za účelem financování investičních potřeb. Za investiční potřeby se podle ustanovení § 31 zákona č. 250/2000 Sb. (2023) považuje pořízení technického zhodnocení hmotného či nehmotného majetku, úhrada investičních úvěrů a půjček, odvody do rozpočtu zřizovatele, navýšení peněžních prostředků určených k financování údržby a opravy majetku.

4.6 Výsledek hospodaření

U příspěvkových organizací je důležité členit veškeré náklady a výnosy podle toho, zda byly uskutečněny z hlavní činnosti nebo hospodářské činnosti. Výsledek hospodaření organizace se sestavuje z hlavní činnosti a z hospodářské činnosti a poté hospodářský výsledek celkem. Náklady a výnosy se účtují v okamžiku jejich vzniku do účetního období se kterým věcně a časově souvisí. Hospodářský výsledek je tvořen z rozdílu výnosů a nákladů. Účetní jednotky příspěvkových organizací nerozlišují provozní a finanční oblast a samostatné výsledky hospodaření těchto oblastí.

Výsledek hospodaření může vyjít kladný nebo záporný. Pokud je výsledek kladný musí se použít pouze pro účely hlavní činnosti příspěvkové organizace. Rozpočet, se kterým příspěvkové organizace hospodaří, musí být schválen zřizovatelem na daný kalendářní rok. Rozpočet může být:

- přebytkový,
- vyrovnaný nebo
- schodkový.

V oblasti rozpočtu se nepoužívá termín „kladný“ nebo „záporný“ výsledek hospodaření, ale spíše se hovoří o „kladném zůstatku finančních prostředků“ a „schodku hospodaření“.
(Šimíková, 2018)

5 Praktická část

Domov pro osoby se zdravotním postižením (DOZP) je vybranou příspěvkovou organizací, ve které byla provedena analýza v oblasti daní a účetnictví. Nejprve byla charakterizována činnost organizace a následně byla provedena analýza daňového zatížení, způsobu účtování o majetku, závazcích, výsledku hospodaření a jejich konečných stavech v průběhu tří let. Z provedené analýzy byl následně vyvozen závěr a stanovilo se doporučení pro zlepšení situace ve zkoumané oblasti.

Činnosti organizace jsou vymezeny ve zřizovací listině, ze které mimo jiné vyplývají informace o vlastnictví majetku a daňových povinnostech. V rámci praktické části byla ve vybrané organizaci specifikována daň z příjmů právnických osob za rok 2022. Tato část obsahuje zjištění hospodářského výsledku, jeho úpravu na základ daně a výsledné stanovení daňové povinnosti za daný kalendářní rok. V oblasti účetnictví byla provedena analýza způsobu účtování o aktivech, pasívech, nákladech, výnosech a jejich konečných stavech z finančních výkazů. Stavby finančních výkazů se porovnávaly v průběhu tří let, konkrétně za rok 2020, 2021 a 2022. Součástí praktické části je představení účetních operací, se kterými se organizace nejčastěji setkává. Konkrétní účty, které účetní jednotka používá jsou vypsány v účetní osnově organizace viz příloha C.

5.1 Základní údaje vybrané společnosti

- **Název společnosti:** Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza, příspěvková organizace
- **Zřizovatel:** Plzeňský kraj
- **IČO:** 000 22 578
- **Ředitel:** Mgr. Radek Vyhnálek, MBA
- Zápis v Obchodním rejstříku u Krajského soudu v Plzni, oddíl Pr., vložka 653
- Druh poskytované služby:
  - o **Domov pro osoby se zdravotním postižením** – v registru poskytovatelů sociálních služeb registrován pod číslem: 3217335
  - o **Odlehčovací služby – pobytová forma** – v registru poskytovatelů sociálních služeb registrován pod číslem: 5906675 (justice.cz, 2024)

Hlavní činnost

DOZP je příspěvkovou organizací, která vykonává sociální služby v souladu s ustanovením § 48 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Dále poskytuje sociální poradenství v souladu s ustanovením § 37 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, zajišťuje zdravotní péči osobám, kterým poskytuje pobytové služby, formou zvláštní ambulantní péče poskytované dle § 22 písm. d) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, prostřednictvím zdravotnického zařízení v případě, kdy se jedná o ošetrovatelskou a rehabilitační péči zejména prostřednictvím vlastních zaměstnanců, kteří jsou odborně způsobilí k výkonu zdravotnického povolání. Organizace plní další povinnosti, které jsou stanoveny zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. (justice.cz, 2024)

Hospodářská činnost

Mezi hospodářské činnosti, které příspěvkové organizace může poskytovat, patří hostinská činnost, pronájem bytových a nebytových prostor a pronájem dlouhodobého hmotného majetku bez poskytování jiných než základních služeb. (justice.cz, 2024)

5.2 Představení vybrané společnosti

Příspěvková organizace s názvem Domov pro osoby se zdravotním postižením v Horní Bříze (DOZP) je organizací, jejímž zřizovatelem je Plzeňský kraj. DOZP poskytuje dvě služby zapsané v registru poskytovatelů sociálních služeb, a to **domov pro osoby se zdravotním postižením a odlehčovací služby – pobytová forma**. DOZP je zařízením poskytující sociální služby osobám se sníženou soběstačností způsobenou zdravotním postižením. Tito klienti vyžadují pravidelnou a odbornou pomoc jiné fyzické osoby, kterou DOZP zprostředkovává. Lokalita, ve které se organizace nachází je klidná, v blízkosti lesa, ale zároveň dostatečně blízko centra města, kde je k dispozici lékárna, zdravotní a nákupní středisko, pošta a veřejná doprava.

DOZP má maximální kapacitu pro 188 uživatelů, kteří jsou primárně starší 50 let. Ve výjimečných situacích, a to pouze, kdy není zcela obsazena kapacita domova, lze služby poskytovat mladším osobám. Kapacita Domova pro odlehčovací služby je pouze pro dva klienty zároveň. Celý komplex je tvořen třemi pavilony, ve kterých jsou obyvatelé Domova rozděleny podle jejich zdravotních omezení do oddělení A, B, C, D

a E. Domov disponuje celkem 122 pokoji, je zcela bezbariérový a připravený pro běžné žití klientů. Pro uživatele je prostřednictvím kuchyně Domova zajištěné celodenní stravování. Klienti mají možnost výběru ze dvou jídel na každý chod. V DOZP funguje možnost stravování v jídelně nebo na pokojích klientů. Jídelní lístek je sestavován pod dohledem odborné nutriční terapeutky. Součástí zařízení je aktivizační úsek, ve kterém pracovníci vytváří volnočasové programy a aktivity pro obyvatele. Tyto činnosti zahrnují skupinové a individuální aktivity nebo kulturní zážitky pro klienty. Příklady aktivizace, které probíhají v Domově, jsou ruční výroba výzdoby, pořádání společenských akcí, organizování besed a jiné. Organizace se snaží prostřednictvím asistovaných videohovorů přes tablet o udržování kontaktu mezi uživatelem a jeho rodinou. (DOZP Horní Bříza, 2023)

5.2.1 Zřizovací listina vybrané společnosti

Zřizovací listina je právním dokumentem, který je pro příspěvkovou organizaci zásadní. Ta obsahuje důležité informace pro daňové účely a vymezuje hlavní či hospodářskou činnost organizace.

Zřizovací listina DOZP Horní Bříza nabyla účinnost dne 30. dubna 2003, ke které byly připsány do roku 2020 dodatky.

Část č. 2 této zřizovací listiny vymezuje předmět činnosti a hlavní účel, pro který byla organizace zřízena. Část č. 8 je věnována hospodářské činnosti, která navazuje na hlavní činnosti organizace. Zřizovatel povoluje vedlejší činnost pro efektivnější využívání všech svých hospodářských možností a odbornosti zaměstnanců. Doplnková činnost nesmí narušovat plnění hlavní činnosti. V účetnictví jsou tyto dvě činnosti sledovány a vedeny samostatně.

V části č. 7 jsou vymezena majetková práva organizace. Zřizovatel svěřil organizaci majetek, se kterým musí hospodařit jako s majetkem vlastním. Rozsah majetku a jeho hodnota jsou v souladu se zákonem č. 563/1191 Sb., o účetnictví každoročně aktualizovány podle inventarizace. Příspěvková organizace může dále spravovat majetek jiných právnických osob a státu na základě uzavřených smluv. Možnosti nabytí majetku do vlastnictví, který je potřebný k výkonu hlavní činnosti, jsou:

- bezúplatným převodem od zřizovatele,

- darem, který byl předem písemně schválen zřizovatelem, s výjimkou účelově určených peněžních darů,
- děděním, taktéž s předchozím souhlasem zřizovatele,
- jiným způsobem, o kterém rozhodne zřizovatel. (DOZP Horní Bříza, 2019)

5.3 Daňová specifika vybrané společnosti

Daňové povinnosti příspěvkové organizace jsou odlišné od typických daňových zátěží podnikatelských subjektů. Z titulu organizace vyplývá, že plní veřejně prospěšný účel a díky tomu podléhá řadě legislativních úlev. DOZP není plátcem DPH, silniční dani a ani dani z nemovitých věcí.

Hlavní činnost organizace je veřejně prospěšná a nezisková. Organizace poskytuje sociální služby, tím pádem je zcela osvobozena od daně z přidané hodnoty. Povinnost platit silniční daň byla roku 2022 zrušena, to znamenalo významnou změnu v daňovém zatížení organizace. Organizace je také osvobozena od daně z nemovitých věcí, protože činnost, pro kterou byla zřízena je poskytování zdravotních a sociálních služeb. Nepodléhá tedy dani z pozemků a ze staveb a jednotek. Daň z příjmů právnických osob je pro Domov hlavní a jedinou daňovou zátěží.

5.3.1 Daň z příjmů vybrané společnosti

Výpočet daně z příjmů právnických osob se řídí ZDP 586/1992 Sb. Pro výpočet daně je důležitá správná klasifikace činností, vymezení předmětu daně a položek upravujících výsledek hospodaření, ze kterého vychází výsledná daň.

Domov pro osoby se zdravotním postižením využívá služby daňového poradce, který zpracovává organizaci daňové přiznání. V rámci vyhotovování daňového přiznání se upravuje hospodářský výsledek na základ daně, ze kterého se vypočte výsledná daňová povinnost. Sazba daně z příjmů pro rok 2022 činila 19 %.

Výsledek hospodaření

Prvním krokem ke zjištění výše daně je inventarizace majetku, zásob a zúčtování uzávěrkových operací. Pro účely zpracování daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob je důležité, aby v účetnictví byly od sebe odděleny příjmy a výdaje, které jsou nebo naopak nejsou předmětem daně. Východiskem pro zjištění daňové povinnosti je hospodářský výsledek. Ten se zjistí odečtením veškerých nákladů

od výnosů. Jak již bylo zmíněno, organizace provozuje hospodářskou činnost, kde klientům poskytuje pronájem. Dále provozuje hlavní činnost, kterou rozděluje na tři samostatné činnosti kvůli lepší přehlednosti o hospodaření organizace. Domov vede sestavy o nákladech a výnosech těchto činností zvláště pro efektivnější řízení financí a pro přesnější vypočtení daňové povinnosti organizace. Zmíněné činnosti jsou:

- Domov pro osoby se zdravotním postižením,
- odlehčovací služby,
- zdravotní služby.

Domov pro osoby se zdravotním postižením

Pro vykonávání této činnosti jsou důležitým prvkem zaměstnanci starající se o chod celého domova. Patří sem aktivity ekonomického úseku, kterými jsou účetnictví, personalistika a topmanagement. Dále aktivity jako jsou provoz kuchyně, úklid celého komplexu, údržba, ostraha a vrátnice.

Mezi nejvýznamnější náklady této činnosti patří nákupy čistících prostředků, spotřeba potravin, pohonné hmoty, náklady na opravy a udržování, mzdové náklady a odpisy dlouhodobého majetku. Výnosy, které tvoří největší část této činnosti jsou úhrady za stravu zaměstnanců, výnosy za stravu klientů, ubytování a poskytování služeb.

Odlehčovací služby

Pro vykonávání odlehčovacích služeb v Domově jsou využívány speciální pokoje, ve kterých klienti žijí. Zdravotnický personál se jim tak může bez problémů věnovat. Dále Domov využívá zdravotnické potřeby a nábytek přizpůsobený pro klienty využívající tuto službu. Příkladem těchto zdravotnických potřeb jsou různé pomůcky k přemísťování osob, zvedáky a speciální postele.

Nejvýznamnějšími náklady pro provozování odlehčovacích služeb jsou mzdové náklady, dále pak spotřeba materiálu, spotřeba energie a odpisy dlouhodobého majetku sloužícího k výkonu dané činnosti. Významnými výnosy jsou zprostředkování služeb, poskytnuté transfery a výnosy vybraných místních vlád.

Zdravotní služby

Tuto činnost poskytuje odborný zdravotnický personál organizace. Z tohoto důvodu největší položkou nákladů této činnosti tvoří platy zaměstnanců, zdravotní či sociální

pojištění, dále pak zdravotnický materiál a osobní ochranné zdravotní prostředky. Výnosy jsou tvořené z prodeje služeb a vládních transferů.

Tab. 4: Výsledek hospodaření jednotlivých činností DOZP v roce 2022

v Kč	Výnosy	Náklady	Hospodářský výsledek
Hlavní činnost			
Domov pro osoby se zdravotním postižením	88 559 034,64	88 643 632,48	-84 597,84
Odlehčovací služby	725 673,00	787 723,00	-62 050,00
Zdravotní služby	13 693 936,41	13 433 243,91	260 692,50
Hospodářská činnost			
Hospodářská činnost	52 775,00	45 124,72	7 650,28
Výsledek hospodaření celkem			121 694,94

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2022)

Tabulka č. 4 uvádí hospodářský výsledek před zdaněním hlavní a hospodářské činnosti za rok 2022. Hospodářská činnost organizace vykazuje zisk. U doplňkové činnosti je kladný výsledek hospodaření typický. Z dlouhodobého hlediska by měla hospodářská činnost příspěvkové organizace fungovat jako podpůrný a dodatečný zdroj k hlavní činnosti. V případě opakující se ztráty by musela být hospodářská činnost, na základě rozhodnutí zřizovatele, ukončena. Naopak je u příspěvkových organizací běžné, že hlavní činnost vykazuje nulový nebo ztrátový hospodářský výsledek. Celkový výsledek hospodaření před zdaněním za obě činnosti činil 121 694,94,-Kč.

Úprava hospodářského výsledku

V rámci vyhotovení daňového přiznání se upravuje hospodářský výsledek pro zjištění daňové povinnosti. Daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob podává organizace za celý kalendářní rok. Termín pro odevzdání daňového přiznání pro rok 2022 byl 31. března 2023. Hospodářský výsledek je upraven o:

- a) položky zvyšující hospodářský výsledek,
- b) položky snižující hospodářský výsledek.

Položky zvyšující hospodářský výsledek

Mezi položky, které základ daně zvyšují patří převážně náklady z hlavní činnosti. Tyto položky jsou tvořené z nákladů, které se nepovažují za náklady vynaložené na dosažení,

zajištění nebo udržení příjmů. Jedná se o náklady za služby vynaložené především za propagaci a reprezentaci ve výši 26 646.- Kč. Dále sem patří jiné provozní náklady, těmi jsou pokuty a penále v částce 18 135.- Kč a rezervy opravné položky 1 626.- Kč. Další položkou jsou odpisy, které stanovuje ZDP § 26-33, tedy odpisy ve výši 528 390.- Kč. Dále se hospodářský výsledek zvýší o výdaje v hodnotě 48 679 215,- Kč, podle ZDP § 25 odst. 1 písm. i), konkrétně se zvyšují o dary a bezúplatné poskytnutí služeb, které organizace přijala. Celkově se hospodářský výsledek zvýšil o 49 254 012.- Kč.

Tab. 5: Položky zvyšující hospodářský výsledek v rámci daňového přiznání za rok 2022

Položky zvyšující výsledek hospodaření		
č. řádku	Název položky	v Kč
40	Výdaje (náklady) neuznávané za výdaje vynaložené na dosažení, zajištění či udržení příjmů, pokud jsou zahrnuty v VH	46 407,-
50	Rozdíl, o který odpisy hmotného a nehmotného majetku uplatněné v účetnictví převyšují odpisy tohoto majetku, dle § 26–33 ZDP	528 390,-
62	Výdaje stanovené podle ZDP § 25 odst. 1 písm. i)	48 679 215,-
70	Mezisoučet	49 254 012,-

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2022)

Položky snižující hospodářský výsledek

Mezi položky, které jej snižují, patří zejména výnosy získané hlavní činností. Ty tvoří příjmy, které u veřejně prospěšných poplatníků nejsou předmětem daně. Těmi jsou především dotace, příspěvky a výnosy plynoucí z veřejného rozpočtu, a to ve výši 48 607 258.- Kč. Dále příjmy nezahrnované do základu daně podle ZDP § 23 odst. 4, které nabývají hodnoty 41 919.- Kč. Celkově se hospodářský výsledek snížil o 48 649 177.- Kč.

Tab. 6: Položky snižující hospodářský výsledek v rámci daňového přiznání za rok 2022

Položky snižující výsledek hospodaření		
č. řádku	Název položky	v Kč
101	Příjmy, které u veřejně prospěšných poplatníků nejsou předmětem daně, dle § 18a odst. 1 ZDP	48 607 258,-
140	Příjmy podle § 23 odst. 4 ZDP, s výjimkou příjmů dle § 23 odst. 4 písm. a) a b) ZDP, nezahrnované do základu daně	41 919,-
70	Mezisoučet	48 649 177,-

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2022)

Základ daně

Po úpravě hospodářského výsledku vznikne základ daně. Ten snižují položky a odpočty dle § 34 ZDP, které ale organizace nevykazuje.

Z titulu příspěvkové organizace je DOZP veřejně prospěšným poplatníkem, dle § 17a, ZDP. Díky tomu Domovu náleží využívat určité výhody v rámci placení daně z příjmů. Upravený základ daně, tedy částka 726 530,- Kč, se dále sníží o částku ve výši 209 000,- Kč, která je určena podle § 20 odst.7 ZDP. Toto ustanovení dává možnost snížit základ daně z řádku č. 250 až o 30 % a maximálně do hodnoty 1 milionu Kč. Řádek č. 250 je základ daně upravený o ztrátu z minulých let dle § 34 ZDP, kterého nebylo organizací využito.

Daňová povinnost

Sleva na dani dle § 35 vychází z počtu zdravotně postižených zaměstnanců. Ke 31. 12. 2022 organizace zaměstnávala šest osob se zdravotním postižením. Po odečtení slevy na dani, která se může uplatnit maximálně ve výši z řádku č. 290, vychází organizaci za rok 2022 nulová daňová povinnost k dani z příjmů.

Tab. 7: Výpočet daně z příjmů z daňového přiznání za rok 2022

		<i>v Kč</i>	<i>č. řádku</i>
	Výsledek hospodaření	121695	10
+	Položky zvyšující základ daně	49 254 012	70
-	položky snižující základ daně	48 649 177	170
=	Základ daně před odpočty od základu daně	726 530	200
-	Položky snižující základ daně dle § 20 ZDP	209 000	251
=	Upravený a zaokrouhlený základ daně	517 000	270
*	sazba daně dle § 21 ZDP	98 230	290
-	Sleva na dani dle § 35 ZDP	98 280	300
=	Výsledná daň	0	310

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2022)

5.4 Účetní specifika vybrané společnosti

DOZP Horní Bříza vede účetnictví za pomoci příslušných právních předpisů. Účetní jednotka vede účetnictví v souladu se zákonem č. 563/91, vyhlášky č. 410/2009 a českých účetních standardů, které jsou více upřesněny v interní směrnici organizace.

Organizace vede náklady a výnosy odděleně, jak pro hlavní, tak i vedlejší činnost. Dlouhodobý hmotný majetek je odepisován rovnoměrně v souladu s účetním postupem podle měsíčního odpisového plánu. Skladová evidence je v organizaci prováděna metodou B, což znamená, že se veškeré výdaje na pořízení zásob účtují v průběhu roku do nákladů. Na konci účetního období se provádí inventura a zjištěný aktuální stav se zaúčtuje na účet zásob.

5.4.1 Aktiva vybrané společnosti

Aktiva jsou majetkem, který organizace vlastní. Představují výsledek minulých událostí a v budoucnu se od nich očekává, že přinesou organizaci ekonomický prospěch. Aktiva se dělí na dvě části, a to na dlouhodobý a oběžný majetek.

U aktivních účtů se přírůstky zaznamenávají na stranu MÁ DÁTI (MD) a úbytky na stranu DAL (D). Mezi běžné účetní operace patří – účtování o dlouhodobém majetku, pohledávkách, peněžním styku a časovém rozlišení.

Následující tabulka č. 8 znázorňuje účetní případy, které se týkají aktiv. Organizace nakupuje dlouhodobý majetek, jehož pořízení se zaznamenává na účet „nedokončený dlouhodobý majetek“ (041), nejčastěji se jedná o zdravotnické potřeby a nábytek pro

klienty Domova. Pro zařazení dlouhodobého hmotného majetku se používá účet „samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí“ (022). Pro účtování peněz v pokladně se využívá účet „pokladna“ (261). Pro zaúčtování pohybu peněz mezi bankovním účtem (241) a pokladnou organizace využívá účet „peníze na cestě“ (262). Klienti mají možnost si v Domově uložit hotovost v provozní pokladně, kterou spravuje zaměstnanec, který má podepsanou dohodu o hmotné odpovědnosti. Pro zaúčtování hotovosti v této pokladně je použit účet „Pokladna“ s analytikou „pokladna depozitní“ (2611100) na straně MD a účet „ostatní krátkodobé závazky“ s analytikou „depozita klientů“ (3780000) na straně D.

Tab. 8: Příklady účtování aktiv v organizaci

Doklad	Účetní operace	MD	D
FAP	Přijatá faktura za nákup dlouhodobého hmotného majetku	042	321
VÚD	Zařazení majetku do užívání	022	042
VBÚ	Úhrada faktury za nákup majetku	321	241
VÚD	Zúčtování odpisů	551	082
VÚD	Doúčtování zůstatkové ceny vyřazeného majetku likvidací	551	082
VÚD	Vyřazení majetku z evidence	082	022
FAV	Faktura vystavená za služby	311	602
PPD	Uložení hotovosti klienta v provozní pokladně	261	378
VPD	Výběr hotovosti klientem z provozní poklady	378	261
PPD	Výběr hotovosti	261	262
VBÚ	Úbytek peněz z bankovního účtu	262	241

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2022)

Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek organizace je tvořen především pozemkem, stavbami, nedokončeným dlouhodobým majetkem, samostatnými movitými věcmi a jejich soubory. Stavby a pozemky jsou v DOZP pouze svěřené do vlastnictví od zřizovatele.

V tabulce č. 9 níže jsou vypsány hodnoty jednotlivých položek dlouhodobého majetku a jak se měnily s odstupem tří let. Celková hodnota aktiv za rok 2022 činí 139 666 tis. Kč a celková hodnota dlouhodobého majetku v tomtéž roce je 104 835 tis. Kč. Z rozvah organizace za poslední tři roky můžeme vyčíst, že se hodnoty dlouhodobého majetku snižují, to je zapříčiněno odepisováním majetku. Naopak hodnota pozemku zůstává stabilní a v průběhu tří let se nemění, což bývá pro tuto kategorii majetku typické a hodnota nedokončeného dlouhodobého majetku se každým rokem v průměru zdvojnásobila.

Položku „stavby“ v rozvaze tvoří budovy pro služby obyvatelstvu, komunikace, veřejné osvětlení, jiné inženýrské sítě a ostatní stavby, které organizace využívá pro výkon své činnosti.

Tab. 9: Stála aktiva z rozvahy organizace v letech 2020, 2021 a 2022

Dlouhodobý majetek (v Kč)				
	<i>ozn.</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
<i>Stálá aktiva</i>	A.	106 812 659,08	105 530 243,92	104 835 145,07
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	II.	106 812 659,08	105 530 243,92	104 835 145,07
<i>Pozemky</i>	1.	642 231,30	642 231,30	642 231,30
<i>Stavby</i>	3.	100 790 386,96	99 541 642,96	99 143 828,96
<i>Samostatné hmotné movité věci a jejich soubory</i>	4.	5 348 105,82	5 268 484,66	4 913 553,81
<i>Nedokončený dlouhodobý majetek</i>	8.	31 935,00	77 885	135 531

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2020, 2021, 2022)

Oběžná aktiva

Největší část oběžných aktiv za rok 2022 zastupuje položka krátkodobého finančního majetku, která činí cca 93 % oběžného majetku. Největší položky z krátkodobého finančního majetku jsou finanční prostředky na běžném účtu (52 %) a peníze na jiném běžném účtu (38 %). Zásoby pak tvoří 5 % a krátkodobé pohledávky pouze 2 % z celkové hodnoty oběžných aktiv za rok 2022.

V tabulce níže č. 10 jsou zobrazeny stavy položek oběžného majetku organizace v období 2020–2022. Hodnota oběžných aktiv vzrostla každým rokem v průměru o 4,5 mil Kč, což naznačuje zvyšování likvidity a aktivity organizace.

Nárůst krátkodobých pohledávek značí lepší platební schopnost odběratelů. Vyšší hodnota u krátkodobého finančního majetku, v porovnání s předchozími roky, ukazuje na zlepšení výnosnosti finančních aktiv. Položka v rozvaze „jiné běžné účty“ zobrazuje finanční prostředky klientů Domova uložené na depozitním účtu.

Běžný účet FKSP je typickou aktivní položkou, na které jsou ukládány poskytnuté peníze od zřizovatele. Organizace pravidelně používá tento účet pro příspěvek na stravování zaměstnanců.

Tab. 10: Oběžná aktiva z rozvahy organizace v letech 2020, 2021 a 2022

Oběžná aktiva (v Kč)				
	<i>ozn.</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
<i>Oběžná aktiva celkem</i>	B.	25 198 808,20	29 213 857,14	34 831 399,67
<i>Zásoby</i>	I.	1 891 694,24	2 157 661,43	1 689 337,44
<i>Materiál na skladě</i>	2.	1 891 694,24	2 157 661,43	1 689 337,44
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	II.	38 792,80	741 564,40	820 051,58
<i>Odběratelé</i>	1.	2 780,80	1 626,40	4 458,00
<i>Krátkodobé poskytnuté zálohy</i>	4.	8 280,00	5 070,00	739 850,00
<i>Pohledávky za zaměstnance</i>	9.	15 645,00	-	-
<i>Náklady příštích období</i>	30.	12 087,00	19 296,00	19 296,58
<i>Dohadné účty pasivní</i>	32.	-	715 572,00	56 447,00
<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	III.	23 268 321,16	26 314 631,31	32 322 010,65
<i>Jiné běžné účty</i>	5.	11 237 100,00	11 929 895,00	13 156 130,00
<i>Běžný účet</i>	9.	11 364 151,93	12 986 371,42	18 079 044,40
<i>Běžný účet FKSP</i>	10.	364 189,23	483 043,89	155 508,65
<i>Ceniny</i>	15.	-	-	119 456,60
<i>Pokladna</i>	17.	302 880,00	915 321,00	811 871,00

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2020, 2021, 2022)

Jednou z významnějších položek oběžného majetku jsou „zásoby“. Ty jsou aktivním účtem a z toho vyplývá, že přírůstek zásob je zaznamenáván na stranu MD a úbytek na stranu D. Domov pro osoby se zdravotním postižením účtuje o zásobách metodou B, která spočívá v tom, že se zásoby účtují přímo do nákladů a na konci období se po inventarizaci převedou na účet zásob. Jejich podstatnou součástí je materiál, který tvoří potraviny, hygienické prostředky, čisticí pomůcky a kancelářské potřeby.

5.4.2 Pasiva vybrané společnosti

Pasiva zobrazují zdroje financování majetku. Dělí se na dvě části, a to na vlastní a cizí zdroje. Účtování o pasivech je opačné, než je tomu u aktiv. Přírůstek se zaznamenává na stranu D a úbytek na stranu MD.

Následující tabulka č. 11 ukazuje vybrané účetní případy, se kterými se účetní jednotka nejvíce setkává při účtování o pasivech. Pro příspěvkové organizace je typický účet „jmění účetní jednotky“ (401), který odráží čisté zdroje pro plnění cílů organizace. Jakékoliv změny ve vlastních zdrojích jsou na tomto účtu zobrazeny. Dále je pro tento typ organizací běžné účtování o tvorbě fondů účetní jednotky.

Tab. 11: Příklady účtování pasiv v organizaci

Doklad	Účetní operace	MD	D
VBÚ	Platba dodavatelům z běžného účtu	321	241
VÚD	Tvorba rezervního fondu z výsledku hospodaření	431	413
VÚD	Převod finančních prostředků na fond odměn	431	411
VBÚ	Platba daně z příjmů	341	241
VÚD	Vytvoření opravných položek na pohledávky	389	311
VBÚ	Úhrada pojištění na sociální zabezpečení zaměstnanců	336	241
VBÚ	Úhrada zdravotního pojištění zaměstnanců	337	241
VÚD	Vytvoření fondu investic	431	416
VÚD	Úprava vlastního kapitálu podle reálné hodnoty jmění účetní jednotky	406	401
VÚD	Oprava chyb ve vlastním kapitálu z předchozího období	408	401

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2022)

Vlastní zdroje

Vlastní kapitál organizace se skládá z jmění účetní jednotky, fondů účetní jednotky a výsledku hospodaření. V roce 2022 celková pasiva činila 139 666 tis. Kč, z toho jsou vlastní zdroje 81 %. Největší zásluhu na takto vysokém podílu mají fondy účetní jednotky. Účetní jednotka příspěvkové organizace je vždy povinna tyto fondy zřizovat.

V tabulce č. 12 níže jsou zaznamenány položky z rozvahy vlastních zdrojů organizace za rok 2020–2022. Z tabulky lze vyčíst, že i přes drobný pokles v roce 2022 zůstává vlastní kapitál relativně stabilní, což naznačuje její silný finanční základ. Jmění účetní jednotky v průběhu tří let kleslo, stejně tak fondy účetní jednotky. Jedním z důvodů poklesu je zhoršený hospodářský výsledek v roce 2021, i přes to dosáhla organizace následující rok zlepšeného hospodářského výsledku.

Tab. 12: Vlastní kapitál z rozvah organizace v letech 2020, 2021 a 2023

Vlastní zdroje (v Kč)				
	<i>ozn.</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
<i>Vlastní kapitál</i>	C.	112 207 589,99	113 854 658,54	113 313 981,46
<i>Jmění účetní jednotky a upravující položky</i>	I.	106 692 653,60	106 122 955,60	105 282 969,33
<i>Jmění účetní jednotky</i>	1.	106 671 788,32	105 405 820,16	104 569 638,73
<i>Transfery na pořízení dlouhodobého majetku</i>	3.	63 512,36	59 707,52	55 902,68
<i>Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody</i>	5.	-42 647,08	-42 647,08	-42 647,08
<i>Opravy předcházející účetních období</i>	7.		700 075,00	700 075,00
<i>Fond účetní jednotky</i>	II.	5 513 112,24	7 833 658,77	7 723 611,19
<i>Fond odměn</i>	1.	201 976,11	201 976,11	201 976,11
<i>Fond kulturních a sociálních potřeb</i>	2.	446 976,55	557 730,77	242 243,59
<i>Rezervní fond z tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření</i>	3.	2 299 833,96	2 301 658,11	2 199 702,23
<i>Rezervní fond z ostatních titulů</i>	4.	22 612,60	24 612,60	40 712,60
<i>Fond reprodukce majetku, fond investic</i>	5.	2 541 713,02	4 747 681,18	5 038 976,61
<i>Výsledek hospodaření</i>	III.	1 824,15	-101 955,83	307 400,94
<i>Výsledek hospodaření běžného účetního období</i>	1.	1 824,15	-101 955,83	307 400,94

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2020, 2021, 2022)

Fondy účetní jednotky, které vytváří DOZP, jsou:

- a) fond odměn,
- b) fond kulturních a sociálních potřeb,
- c) rezervní fond vytvořený ze zlepšeného hospodářského výsledku,
- d) rezervní fond z ostatních titulů,
- e) fond reprodukce majetku spolu s fondem investic.

Pokles hodnoty ve fondu kulturních a sociálních potřeb v roce 2022 byl zapříčiněn vyššími náklady pro plnění hlavního účelu organizace. FKSP je financován ze základního přidělu alokovaného na účet nákladů příspěvkové organizace z celkového ročního objemu nákladů, který činil 983 tis. Kč. Organizace použila fond na pokrytí stravování, úhrad příspěvků na penzijní pojištění zaměstnanců a jiných nákladů sloužících k plnění hlavní činnosti DOZP.

Rezervní fondy vykazují mírný pokles oproti roku 2021. Rezervní fond příspěvkové organizace slouží primárně na úhradu zhoršeného výsledku hospodaření minulého období. Dále slouží k rozvoji činnosti organizace a úhradě odvodů penále. V roce 2021 došlo u DOZP k zápornému výsledku hospodaření, z tohoto důvodu se z něj uhradila celá ztráta (101 tis. Kč). V případě, kdy dojde u organizace ke zlepšenému výsledku hospodaření, je fond tvořen především z kladného výsledku hospodaření. Tato situace ve zkoumaném roce nenastala, proto do fondu rezerv byly alokovány pouze zdroje z peněžního daru (40 tis. Kč), který nebyl poskytnut na konkrétní účel.

Fond reprodukce majetku a investic příspěvkové organizace je určen především na financování dlouhodobého majetku. Fond tvoří peněžní prostředky ve výši odpisů hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, ve zkoumaném roce tato částka činila 1,99 mil. Kč. Z tohoto fondu bylo financováno technické zhodnocení a pořízení hmotného a nehmotného majetku (1,06 mil. Kč) a část prostředků se použila pro odvod financí do rozpočtu zřizovatele (642 tis. Kč).

Cizí zdroje

Cizí zdroje DOZP tvoří pouze 19 % celkových pasiv a skládají se jen z krátkodobých závazků organizace. Účetní jednotka nevykazuje žádné dlouhodobé závazky. Do krátkodobých závazků organizace se řadí dodavatelé, krátkodobé přijaté zálohy, zaměstnanci, sociální zabezpečení, zdravotní pojištění, ostatní daně, poplatky, výnosy příštích období, dohadné účty pasivní a ostatní krátkodobé závazky.

Tabulka níže č. 13 přináší vzhled do pohybu cizích zdrojů v letech 2020-2022. Z tabulky lze sledovat růst krátkodobých závazků. Ten vypovídá o navýšení krátkodobých finančních povinností v organizaci. V roce 2022 organizace vykazuje značný nárůst dluhů vůči dodavatelům. Důsledkem daného nárůstu je zvýšení objemu nákupu potravin a čistících prostředků. V tomtéž roce závazky vůči zaměstnancům vykazují nárůst,

který je zapříčiněn zvyšováním platového ohodnocení a navýšením personálního stavu. S tím souvisí i vyšší částky položek sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění.

Tab. 13: Cizí zdroje z rozvah organizace v letech 2020, 2021 a 2022

Cizí zdroje (v Kč)				
	<i>ozn.</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
<i>Krátkodobé závazky</i>	III.	19 803 877,29	20 889 442,52	26 352 563,28
<i>Dodavatelé</i>	5.	2 583 825,90	2 674 098,37	5 908 993,13
<i>Krátkodobé přijaté zálohy</i>	7.	350,00	3 450,00	3 950,00
<i>Zaměstnanci</i>	10.	3 253 993,00	3 251 596,00	4 048 080,00
<i>Sociální zabezpečení</i>	12.	1 337 346,00	1 197 831,00	1 518 632,00
<i>Zdravotní pojištění</i>	13.	577 140,00	519 126,00	655 508,00
<i>Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžní plnění</i>	16.	611 031,00	301 826,00	391 712,00
<i>Výnosy příštích období</i>	36.	57 249,39	32 373,39	8 997,39
<i>Dohadné účty pasivní</i>	37.	38 280,00	366 946,76	56 546,76
<i>Ostatní krátkodobé závazky</i>	38.	11 341 762,00	14 542 195,00	13 760 145,00

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2020, 2021, 2022)

5.4.3 Vertikální analýza vybrané společnosti

Cílem sestavené vertikální analýzy je zjistit vývoj majetkové a finanční struktury z rozvahy organizace v průběhu tří let.

Analýza majetku se prováděla vůči celkovým aktivům. Nejvýznamnější majetkovou položkou je dlouhodobý hmotný majetek. Ten v průběhu tří let vykazuje konzistentní pokles, který je způsobený především jeho odepisováním. Naopak oběžná aktiva tvoří každým rokem vyšší podíl. Žádná z majetkových položek nevykazuje markantní fluktuaci.

Analýza finanční struktury se poměřovala vůči celkovým pasivům. Jmění účetní jednotky je zde nejvýznamnější položkou. Podíl vlastního kapitálu se na úkor cizích zdrojů

každoročně snižuje. I přesto je podíl vlastního kapitálu mnohem vyšší než podíl cizích zdrojů. Jmění účetní jednotky promítá změny v majetkové struktuře organizace. Záporná hodnota u výsledku hospodaření signalizuje ztrátu v daném roce. Vyšší podíl v roce 2022 je zapříčiněn růstem závazků vůči dodavatelům. V roce 2020 a 2021 byly podíly u těchto závazků stabilnější.

Tab. 14: Vertikální analýza z rozvahy v letech 2020, 2021 a 2022

Vertikální analýza z rozvahy (v %)				
Název položky	ozn.	2020	2021	2022
<i>Aktiva celkem</i>		<i>100,00</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>
Stálá aktiva	A.	80,91	78,32	75,06
Dlouhodobý hmotný majetek	II.	80,91	78,32	75,06
Oběžná aktiva celkem	B.	19,09	21,68	24,94
Zásoby	I.	1,43	1,60	1,21
Krátkodobé pohledávky	II.	0,03	0,55	0,59
Krátkodobý finanční majetek	III.	17,63	19,53	23,14
<i>Pasiva celkem</i>		<i>100,00</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>
Vlastní kapitál	C.	85,00	84,50	81,13
Jmění účetní jednotky a upravující položky	I.	80,82	78,76	75,38
Fond účetní jednotky	II.	4,18	5,81	5,53
Výsledek hospodaření	III.	0,00	-0,08	0,01
Cizí zdroje	D	15,00	15,50	18,87
Krátkodobé závazky	III.	15,00	15,50	18,87

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2020, 2021, 2022)

5.4.4 Výsledek hospodaření vybrané společnosti

Tato kapitola je zaměřena především na vývoj nákladů, výnosů a čistého zisku či ztráty. Dále zkoumá vnější faktory v porovnání s předchozími obdobími, které mohou výsledek hospodaření ovlivnit.

Náklady

Náklady jsou pátou účtovou skupinou a zpravidla se účtují na stranu MD. Tabulka níže č. 15 uvádí příklady účtování o nákladech v organizaci.

Jak bylo již řečeno, účetní jednotka o zásobách v organizaci účtuje metodou B, tudíž účtuje materiál přímo do nákladů a na konci období po provedení inventarizace jej zaúčtuje na stranu MD jako „materiál na skladě“ (112). Domov platí roční členské příspěvky Asociaci poskytovatelů sociálních služeb ve výši 6 900.- Kč, které vedou na analytickém účtu „ostatní služby – ostatní“ (5181600). Organizace zaměstnává

pracovníky, kterým vyplácí pravidelný plat (521). Z platu za ně odvádí zdravotní a sociální pojištění (524).

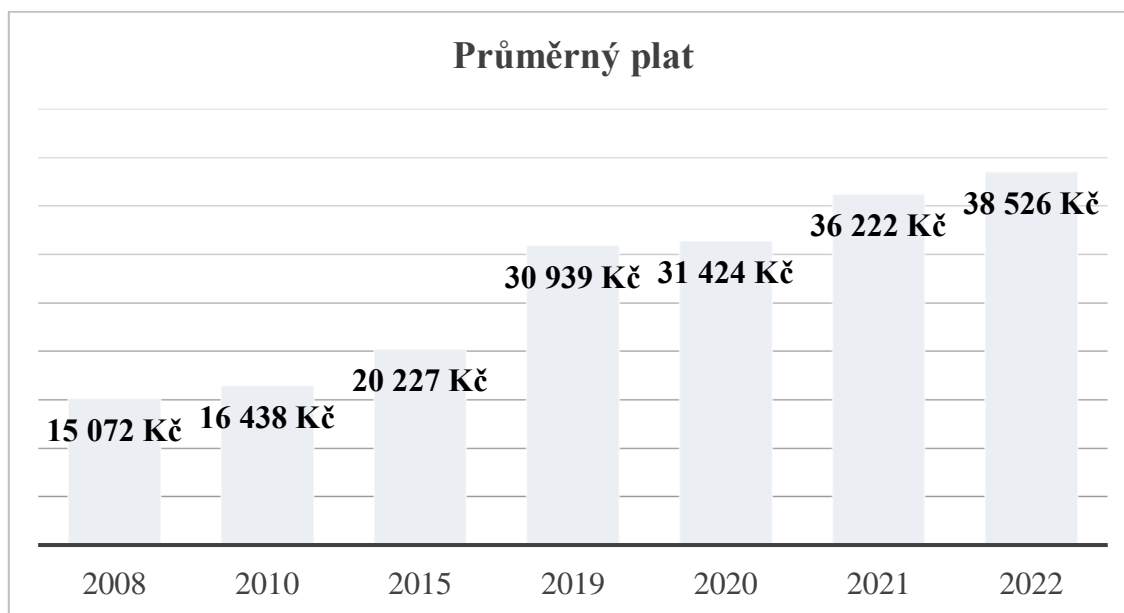
Tab. 15: Příklady účtování nákladů v organizaci

Doklad	Účetní operace	MD	D
FAP	Faktura od dodavatele za pořízení materiálu	501	321
FAP	Faktura od dodavatele za pořízení materiálu za účelem reprezentace	513	321
VBÚ	Úhrada faktur	321	241
VÚD	Bezúplatně získaný materiál pro hlavní činnost	501	649
VÚD	Zrušení počátečního stavu zásob daného účetního období	501	112
VÚD	Zúčtování skutečného stavu zásob zjištěného dle inventarizace	112	501
VÚD	Zaúčtování hrubých mezd	521	331
VÚD	Sociální pojištění placené zaměstnavatelem	524	336
VÚD	Zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem	524	337
VÚD	Tvorba a zúčtování rezerv	558	389
VÚD	Daň z příjmů	591	341
FAP	Faktura přijatá na úhradu členského příspěvku	518	321

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2022)

Náklady Domova jsou tvořeny pouze z nákladů činnosti a daně z příjmů. Tabulka č. 16 představuje položky z výkazu zisků a ztrát. Celkové náklady ve zkoumaném roce činí 102 610 tis. Kč. V roce 2022 došlo k výraznému zvýšení spotřeby materiálu. To vzniklo v důsledku navýšení spotřeby potravin a dezinfekčního materiálu. Náklady na služby jsou z největší části za nakupované služby jako je úklid, praní prádla a ostraha.

Obr. 1: Průměrný plat zaměstnanců v organizaci v letech 2008-2022

Zdroj: Vlastní zpracování (2024) dle DOZP Horní Bříza

Mzdové náklady se rovněž výrazně zvýšily, což bylo zapříčiněno růstem platového ohodnocení v průběhu daných let. Obrázek č. 1 zobrazuje vývoj platového ohodnocení zaměstnanců v průběhu sedmi let. K 31.12.2022 bylo v DOZP zaměstnáno 120 pracovníků, jejichž průměrný plat činil 38 526,- Kč. Meziroční zvýšení průměrného platu je cca o 6 %. Celkové mzdové náklady byly 52,08 mil. Kč, z toho platy 47,97 mil. Kč, ostatní osobní náklady 2,84 mil. Kč, náhrady zaměstnancům za pracovní neschopnost činily 1,22 mil. Kč a odměny studentům za produktivní činnost v rámci výkonu odborné praxe 43 tis. Kč. Činnost zaměstnanců v roce 2022 negativně ovlivnilo chřipkové a respirační onemocnění. Nedostatek zaměstnanců byl řešen uzavíráním dohod o provedení práce se studenty Středních škol Plzeňského kraje.

Účetní jednotka předpokládala záporný výsledek hospodaření pro rok 2021, proto vytvořila dohad na účtu „daň z příjmů“ (591). V tomto roce organizace vykazovala záporný zůstatek hospodaření, ale daňová povinnost byla nulová. Z tohoto důvodu účetní jednotka v roce 2022 dohad na účtu 591 zrušila.

Tab. 16: Náklady hlavní činnosti z výkazu zisků a ztrát v letech 2020, 2021 a 2022

Náklady – hlavní činnost (v Kč)				
	<i>ozn.</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
<i>Náklady celkem</i>	A.	88 872 092,29	95 974 776,93	102 610 182,39
<i>Náklady z činnosti</i>	I.	88 872 092,29	95 789 070,93	102 795 888,39
<i>Spotřeba materiálu</i>	1.	10 011 857,20	9 581 018,25	13 181 423,30
<i>Spotřeba energie</i>	2.	3 416 895,92	3 235 659,11	3 355 719,00
<i>Opravy a udržování</i>	8.	3 737 221,29	3 350 883,00	2 501 952,00
<i>Cestovné</i>	9.	4 233,00	5 536,00	21 112,00
<i>Náklady na reprezentaci</i>	10.	5 879,00	5 775,52	22 749,07
<i>Ostatní služby</i>	12.	6 685 172,58	6 286 657,38	6 616 342,53
<i>Mzdové náklady</i>	13.	44 495 763,09	50 276 461,00	52 076 391,00
<i>Zákonné sociální pojištění</i>	14.	14 621 851,92	16 406 188,00	16 862 684,00
<i>Jiné sociální pojištění</i>	15.	133 349,00	201 491,00	203 824,00
<i>Zákonné sociální náklady</i>	16.	1 611 568,95	1 414 906,79	1 861 890,79
<i>Daň silniční</i>	18.	6 000,00	7 200,00	-
<i>Jiné daně a poplatky</i>	20.	16 150,00	3 000,00	-
<i>Smluvní pokuty a úroky z prodlení</i>	22.	-	-	116,00
<i>Jiné pokuty a penále</i>	23.	-	-	18 019,00
<i>Manka a škody</i>	26.	15 645,00	16 846,00	-
<i>Odpisy dlouhodobého majetku</i>	28.	1 906 075,95	1 984 002,16	1 990 282,82
<i>Tvorba a zúčtování opravných položek</i>	33.	-552,80	-1 205,60	1 626,40
<i>Náklady z vyřazených pohledávek</i>	34.	2 310,00	2 832,00	-
<i>Náklady z drobného dlouhodobého majetku</i>	35.	2 177 322,35	2 867 180,58	4 125 130,04

<i>Ostatní náklady z činnosti</i>	36.	25 349,84	144 459,74	-43 374,31
<i>Daň z příjmů</i>	V.	185 706,00	185 706,00	-185 706,00
<i>Daň z příjmů</i>	1.	185 706,00	185 706,00	-185 706,00

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2020, 2021, 2022)

Do hospodářských činností, které organizace poskytuje, patří hostinská činnost, pronájem bytových a nebytových prostor a také pronájem dlouhodobého hmotného majetku bez poskytování jiných než základních služeb. Aktuálně, a to i ve zkoumaném roce, poskytuje organizace pouze pronájem. Výsledovka organizace poskytuje informace o nákladech a výnosech hlavní i hospodářské činnosti.

Tab. 17: Náklady hospodářské činnosti z výkazů zisků a ztrát v letech 2020, 2021 a 2022

Náklady – hospodářská činnost (v Kč)				
	<i>ozn.</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
<i>Náklady celkem</i>	A.	65 680,19	28 218,00	45 124,72
<i>Náklady z činnosti</i>	I.	65 680,19	28 218,00	45 124,74
<i>Spotřeba materiálu</i>	1.	15 360,60	-	-
<i>Spotřeba energie</i>	2.	23 723,31	28 218,00	33 051,00
<i>Opravy a udržování</i>	8.	124,56	-	-
<i>Ostatní služby</i>	12.	9 260,32	-	7 489,54
<i>Mzdové náklady</i>	13.	9 265,91	-	-
<i>Zákonné sociální pojištění</i>	14.	3 156,08	-	-
<i>Zákonné sociální náklady</i>	16.	157,36	-	-
<i>Odpisy dlouhodobého majetku</i>	28.	4 632,05	-	4 584,18

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2020, 2021, 2022)

V tabulce č. 17 výše lze vidět náklady za hospodářskou činnost v průběhu tří let. Tabulka vykazuje značnou fluktuaci v celkových nákladech za dané tři roky. Náklady z činnosti

obsahují spotřebu materiálu, spotřebu energie, náklady na opravy, udržování a odpisy dlouhodobého majetku.

Výnosy

Tabulka níže č. 18 popisuje stavy výnosů v průběhů tří let. Celkové výnosy za rok 2022 činí 102 909 tis. Kč. Výnosy za poskytované služby byly oproti roku 2021 vyšší. Výnosy z činnosti ve zkoumaném roce tvoří nejhodnotnější položku z celkových výnosů (53 %), v posledním roce se musely navýšit úhrady za pobyt, stravu a příspěvek na péči v důsledku zhoršení zdravotního stavu klientů. V roce 2021 došlo oproti předešlému roku naopak ke snížení výnosů z činnosti. Důvodem zmiňovaného snížení je pandemie Covid-19, kdy nebylo klienty obsazeno 10 % kapacity.

V Domově bylo k 31.12.2022 zaznamenáno 38 uživatelů, kteří nebyli schopni zaplatit úhradu v plné výši. Výše těchto neuhrazených úhrad za rok 2022 činí 1,03 mil. Kč, což je oproti předešlému roku o 593 tis. Kč více.

Tab. 18: Výnosy z hlavní činnosti organizace z výkazů zisků a ztrát v letech 2020, 2021 a 2023

Výnosy – hlavní činnost (v Kč)				
	<i>ozn.</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
<i>Výnosy celkem</i>	B.	88 852 051,63	95 856 986,10	102 909 933,25
<i>Výnosy z činnosti</i>	I.	44 509 364,33	43 724 135,26	54 636 140,21
<i>Výnosy z prodeje služeb</i>	2.	44 405 889,43	42 984 069,26	54 424 164,41
<i>Smluvní pokuty a úroky z prodlení</i>	9.	-	40 000,00	-
<i>Výnosy z prodeje materiálu</i>	12.	-	-	6 508,00
<i>Výnosy z prodeje dlouhodobého majetku kromě pozemků</i>	14.	-	-	28 500,00
<i>Čerpání fondů</i>	16.	27 401,53	560 000,00	23 900,00
Ostatní výnosy z činnosti	17.	76 484,37	140 066,00	153 067,80
Finanční výnosy	II.	-	10 000,00	-
Ostatní finanční výnosy	6.	-	10 000,00	-
Výnosy z transferů	IV.	44 342 687,30	52 122 850,84	48 273 792,84
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	2.	44 342 687,30	52 122 850,84	48 273 792,84

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2020, 2021, 2022)

Velmi důležitou položkou jsou „výnosy z transferů“, která téměř vždy tvoří okolo 50 % všech výnosů organizace. Tabulka č. 19 ukazuje případy účetních operací týkající se transferů, které účetní jednotka zaznamenává. Transfery představují poskytnutí i přijetí peněžních prostředků z veřejných rozpočtů. Jsou to především dotace, granty, příspěvky, subvence, dávky, nenávratné finanční výpomoci, peněžní dary a různé podpory. Domov vykazuje zůstatky pouze v položce B.IV.2., tedy „výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů“, která je definovaná § 40 písm. b) vyhláškou č. 410/2009 Sb.

Covid-19 ovlivnil finanční stav i této položky, a to kladně. V průběhu tří let byly výnosy z transferů v roce 2021 nejvyššími. Organizace obdržela 3,5 mil. Kč na základě programu

podpory sloužící k pokrytí mimořádných nákladů a 5,77 mil. Kč na úhradu mimořádných odměn zaměstnanců v souvislosti s pandemií. Tyto dotace byly přijaty i v roce 2020. V roce 2022 organizace obdržela provozní dotace, dle § 101 a) Zákona o sociálních službách, ve výši 41,5 mil. Kč a provozní příspěvek od zřizovatele, který byl použit na financování platů zdravotních sester, ve výši 6,75 mil. Kč.

Tab. 19: Příklady účtování transferů v organizaci

Doklad	Účetní operace	MD	D
VÚD	Předpis nároku příspěvku na provoz z územních rozpočtů (dotace od zřizovatele)	348	672
VBÚ	Připsání příspěvku na běžný účet	241	348
VBÚ	Přijatá záloha na transfer	241	374
VÚD	Odhad čerpání transferu	388	672
VÚD	Zúčtování dohadných účtů aktivních	672	388
VÚD	Zúčtování skutečného čerpání transferu	374	672
VBÚ	Úhrada nespotřebované části	374	241
VÚD	Zúčtování zálohy transferu na pořízení dlouhodobého majetku	374	403

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2022)

Výnosy z hospodářské činnosti se skládají z položky „výnosy z činnosti“. Ty obsahují především výnosy za pronájem a v roce 2020 byly doplněny o výnosy z prodeje služeb (602), kam spadají příspěvky na péči o klienty, kteří vyžadují péči jiné fyzické osoby. Výše příspěvku se odvíjí od stupně nesoběstačnosti klienta.

Tab. 20: Výnosy hospodářské činnosti z výkazů zisků a ztrát organizace v letech 2020, 2021 a 2022

Výnosy – hospodářská činnost (v Kč)				
	<i>ozn.</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
<i>Výnosy celkem</i>	B.	87 545,00	44 053,00	52 775,00
<i>Výnosy z činnosti</i>	I.	87 545,00	44 053,00	52 775,00
<i>Výnosy z prodeje služeb</i>	2.	37 240,00	-	-
<i>Výnosy z pronájmu</i>	3.	50 305,00	44 053,00	52 775,00

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2020, 2021, 2022)

Plnění a stanovení rozpočtů

Organizace každý rok sestavuje rozpočet nákladů a výnosů, kterého se snaží dosáhnout. Z následující obrázku č. 2 lze vyčíst procentuální plnění nákladů a výnosů. Levé sloupce tabulky označují náklady od N1 do N8 a výnosy V1 až V13. Pravé sloupce tabulky jsou určeny pro stanovený rozpočet, skutečnou výši a skutečné procentuální plnění.

Obr. 2: Naplnění rozpočtovaného hospodářského výsledku (v tis. Kč)

Položka		Rozpočet	Skutečnost	% plnění
Náklady celkem <i>(SUMA N1...N8)</i>		103 256	102 655	99
z toho:	N1 Materiál	10 777	13 181	122
	N2 energie	3 875	3 389	87
	N3 opravy	2 161	2 502	116
	N4 služby	6 476	6 624	102
	N5 mzdové náklady	53 695	52 076	97
	N6 sociální náklady	20 858	18 929	91
	N7 ostatní náklady	3 486	3 959	114
	N8 odpisy	1 928	1 995	103
Výnosy celkem <i>(V1+V7+V8+V12+V13)</i>		103 256	102 964	100
z toho:	V1 tržby z prodeje služeb <i>(V2+V3+V6)</i>	55 038	54 424	99
	V2 úhrady od klientů <i>(V3+V4)</i>		47 009	
	V3 z toho strava a pobyt		27 487	
	V4 PNP (služby)		19 523	
	V5 zdravotní pojišťovny		6 944	
	V6 ostatní tržby		471	
	V7 Ostatní výnosy	70	242	
	V8 Provozní dotace celkem <i>(V9+V10+V11)</i>	48 218	48 274	100
	V9 Vyrovňovací platba	41 468	41 495	100
	V10 příspěvek od zřizovatele	6 750	6 779	100
	V11 mimořádné dotace			
	V12 Použití prostředků investičního fondu			
	V13 čerpání ostatních fondů		24	
	Hospodářský výsledek	0	309	

Zdroj: DOZP Horní Bříza (2023)

Pro celkové náklady byl stanovený rozpočet v hodnotě 103,27 mil. Kč, ten se podařilo dodržet s 99% plněním. Rozpočet na materiál byl překročen o více než 2 mil. Kč. Domov nejvíce ušetřil na energiích a sociálních nákladech.

Výnosový plán se podařilo dodržet téměř přesně. Tržby z prodeje služeb nebyly naplněny pouze o 614 tis. Kč. Naopak příchozí dotace byly o 56 tis. Kč vyšší, než bylo plánováno.

Výsledek hospodaření

Hospodářský výsledek poskytuje informace o tom, jak dobře organizace využívá své zdroje k dosažení zisku. Představuje důležitý nástroj pro plánování a řízení budoucích aktivit, a také se využívá pro formování strategie dlouhodobého růstu a úspěchu. Veškeré náklady a výnosy se u příspěvkové organizace člení podle toho, zda byly realizovány v rámci hlavní nebo hospodářské činnosti.

Hospodářský výsledek představuje rozdíl mezi výnosy a náklady organizace za dané období. V případě, že jsou výnosy vyšší než náklady, organizace dosahuje hospodářského zisku, v opačném případě organizace vykazuje hospodářskou ztrátu.

Tabulka č. 21 poskytuje informace o výsledku hospodaření od roku 2020 do roku 2022. V posledním roce DOZP zaznamenal značný nárůst hospodářského výsledku před zdaněním. Toto zvýšení bylo reflektováno i ve výsledku hospodaření běžného účetního období, kde organizace dosahuje čistého zisku. Výsledek hospodaření před zdaněním vyjadřuje čistý finanční výsledek před započítáním daně. Ten slouží k určení základu pro výpočet daňové povinnosti. Výsledek hospodaření běžného účetního období zohledňuje daňové povinnosti organizace. Také zahrnuje daňové úlevy, odpočty a jiné faktory ovlivňující daňovou povinnost.

Tab. 21: Výnosy hospodářské činnosti z výkazů zisků a ztrát organizace v letech 2020, 2021 a 2022

Výsledek hospodaření (v Kč)						
	2020		2021		2022	
Činnost	Hlavní	Vedlejší	Hlavní	Vedlejší	Hlavní	Vedlejší
<i>HV před zdaněním</i>	-20 040,66	21 864,81	67 915,17	15 835,00	114 044,66	7 650,28
<i>HV běžného účetního období</i>	-20 040,66	21 864,81	-117 790,83	15 835,00	299 751,00	7 650,28

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2020, 2021, 2022)

Hospodářský výsledek doplňkové i hlavní činnosti se účtuje celkově na pasivní účet „výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení“ (431). V případě kladného hospodářského výsledku se účtuje zisk na stranu D a v situaci, kdy nastane záporný hospodářský výsledek, se ztráta účtuje na stranu MD.

Následující tabulka č. 22 představuje účetní operace týkající se účtování zlepšeného a následně zhoršeného výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení.

Tab. 22: Příklady účtování zlepšeného a zhoršeného výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení

Doklad	Účetní operace	MD	D
VÚD	Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření z minulých let	431	432
VÚD	Příděl do fondu odměn	431	411
VÚD	Příděl do rezervního fondu	431	413
VÚD	Příděl do fondu reprodukce majetku	431	416
VÚD	Převod na nerozdělený zisk minulých let	431	432
VÚD	Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření z rezervního fondu	413	431
VÚD	Převod na neuhrazené ztráty minulých let	432	431

Zdroj: Vlastní zpracování vycházející z DOZP Horní Bříza (2022)

5.5 Shrnutí a návrh pro zlepšení situace ve vybrané společnosti

Domov pro osoby se zdravotním postižením je příspěvkovou organizací zřízenou Plzeňským krajem. Organizace poskytuje sociální péči klientům, kteří jsou z pravidla starší 50 let. Domov je přizpůsoben pro obyvatele s postižením například tím, že je celý komplex bezbariérový. Mezi další činnosti patří realizace volnočasových aktivit a poskytuje celodenní stravování.

Ve zřizovací listině jsou vymezena majetková práva Domova, která mají vliv na účetní specifika. Dále se tyto specifikace odrážejí ve způsobu vedení účetnictví, aktivech, pasivech a výsledku hospodaření. Pro příspěvkovou organizaci je důležité rozlišovat hlavní a vedlejší činnost pro přesnější stanovení daňové povinnosti. Domov rozlišuje tři hlavní činnosti a hospodářskou činnost, ke kterým jsou zvláště sestavovány výkazy zisků a ztrát.

Daňová specifika se vztahují ke zřizovací listině a daňovým povinnostem. Jako veřejně prospěšný poplatník může Domov uplatňovat určité daňové úlevy. Do nedávna ovlivňovala daňové zatížení i silniční daň, jejíž povinnost byla roku 2022 zrušena. Dále neodvádí DPH, protože hlavní činností organizace je poskytování sociálních a zdravotních služeb, díky tomu je od dani osvobozená. Ze stejného důvodu není plátcem ani dani z nemovitých věcí. Jediné daňové zatížení, které se na organizaci vztahuje je daň z příjmů. Tato daň byla vypočtena z hospodářského výsledku, který se pro zjištění daňové

povinnosti upravuje o položky, které jej zvyšuje či snižuje. Mezi položky, které jej zvyšují patří náklady na reprezentaci, propagaci, pokuty, penále, rezervy opravné položky, dary a odpisy. Položky snižující hospodářský výsledek jsou – dotace a příspěvky od zřizovatele a výnosy z veřejných rozpočtů. Z upraveného hospodářského výsledku vychází základ daně. Ten se dále snižuje o slevu za zaměstnance se zdravotním postižením a slevu dle § 20, na kterou má organizace právo, díky titulu veřejně prospěšného poplatníka. Díky těmto slevám vychází organizaci pro rok 2022 nulová daňová povinnost.

Příspěvková organizace běžně účtuje nákup dlouhodobého majetku a jeho zařazení do používání či odepisování. Používá účty pokladna a běžný účet, ze kterých hradí služby. Na konci účetního období zaznamenává stavy materiálu, které jsou pomocí analytických účtů seřazeny do kategorií. Mezi další aktiva patří běžný účet FKSP a depozita klientů v pokladně nebo na běžném účtu. Depozitní účty a pokladna jsou pro poskytovatele sociálních služeb běžné a odlišující se tím od jiných podnikatelských subjektů. Z vertikální analýzy bylo zjištěno, že se poměr stálých aktiv snižuje v závislosti na růstu poměru oběžného majetku. Konečné stavy stálých aktiv porovnáváné v průběhu tří let vykazují každoročně konzistentní snížení zhruba o 1 milion Kč, tedy snížení v průměru o 1,5 %. Naopak běžná aktiva se každoročně zvýší v průměru zhruba o 18 %, tj. 4–5 mil. Kč.

Mezi časté pasivní účty organizace patří dodavatelé, zaměstnanci, transfery, jmění a fondy účetní jednotky. Právě transfery a jmění účetní jednotky jsou pro příspěvkové organizace charakteristické a díky nim se odlišují od ostatních subjektů. Jmění účetní jednotky tvoří největší část z vlastních zdrojů organizace. Vlastní zdroje v roce 2022 vykazují mírný pokles, který není zásadní. Stavy se pohybují každoročně na obdobné hodnotě, avšak z vertikální analýzy vyplývá, že poměr vlastních zdrojů klesá vůči zdrojům cizím – ty naopak vykazují z celkových pasiv každý rok vyšší poměr.

Nejčastější náklady organizace jsou – pořízení materiálu, úhrada mezd, sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a energie. Z porovnání výkazů zisků a ztrát bylo zjištěno, že spotřeba materiálu byla v posledním roce markantně vyšší oproti předcházejícímu roku, a to o necelých 38 %. Hodnota mzdových nákladů každoročně rostla v důsledku zvyšování platového ohodnocení zaměstnanců. Ostatní náklady byly ve zkoumaných letech stabilní.

Častými výnosy v organizaci jsou dotace od zřizovatele, výnosy z prodeje služeb, výnosy z transferů a čerpání fondů. Výnosy příspěvkových organizací jsou také odlišné oproti podnikatelským subjektům. Financování organizace je tvořeno z podstatné části transfery, a to ve formě dotací a příspěvků od zřizovatele, dále přijímá finanční dary od jiných subjektů. Čerpání fondů účetní jednotky je pro tento typ organizace také charakteristický. Příspěvkové organizace jsou povinny tyto fondy zakládat oproti jiným podnikatelským subjektům. Největší zvýšení ve výnosech bylo zaznamenáno v roce 2022 z prodeje služeb. Ceny za poskytnuté služby byly v závislosti na situaci v tomto roce navýšeny. Účetní jednotka organizace byla schopná sestavit rozpočtový plán výnosů a nákladů, který byl s menšími odchylkami dodržen. Organizace je ve svých plánech stabilní, což vypovídá o její finanční stabilitě.

Hospodářský výsledek vykazoval zápornou hodnotu pouze v roce 2021 v důsledku pandemie Covid-19. V roce 2022 organizace zlepšila svůj finanční výkon a dokázala se vzpamatovat ze ztráty z předchozího roku.

5.5.1 Doporučení v oblasti daní

Využívání analytických účtů pro daňové účely

Organizace využívá služby daňového poradce, který za ni zpracovává daňové přiznání k dani z příjmů. I přesto by bylo vhodné, aby organizace ve své účtové osnově rozlišovala za pomoci analytiky účty, které jsou či nejsou předmětem daně. Tím by ulehčila práci jak sobě, tak i daňovému poradci, kterému musí poskytovat podrobné informace o pohybech na daných účtech. Také umožní přesnější sledování finančních toků, které přispěje k jednodušší přípravě pro daňové přiznání a zlepšení přesnosti výpočtu daňové povinnosti.

Sledování platné legislativy

Pro Domov by bylo přínosné, kdyby více sledovala aktuality a platné legislativy v oblasti daní, tím by se zlepšilo hospodaření a plánování strategií pro následující roky. Protože se daňová legislativa často mění, měla by mít organizace aktuální informace o změnách. Díky tomu může organizace předejít možným sankcím za nesplnění daňových povinností, které se na ni vztahují.

5.5.2 Doporučení v oblasti účetnictví

Snížení nákladů na spotřebu materiálu

V roce 2022 vykazovala organizace nejnižší stav zásob. Problémem je, že náklady na spotřebu materiálu jsou v tomto roce nejvyšší. To se odráží i na hodnotě cizích zdrojů, resp. závazků vůči dodavatelům. Ty jsou cca o 3 mil. Kč vyšší, než je tomu v předchozích letech. Organizace by se měla zaměřit na potraviny a hygienické prostředky, které by mohla nakupovat do zásob za nižší cenu. DOZP by měl zvážit nákup materiálu od levnějších dodavatelů. Dále by si organizace měla nastavit přísnější pravidla pro spotřebu těchto materiálů. To by napomohlo k udržení stabilního poměru krátkodobých závazků vůči celkovým pasivům, jako tomu bylo v minulých letech. Vzhledem k tomu, že spotřeba materiálu tvoří významnou část nákladů organizace, zvýšený důraz na ceny za materiál může vést ke snížení nákladů. Organizaci je doporučeno využívat určité nástroje, díky kterým může lépe spravovat a řídit náklady za spotřebované potraviny. Aktuálně se v kuchyni DOZP vytváří objednávky zásob na základě intuice a sestavených týdenních jídelních lístků, ke kterým jsou sepsány recepty s konkrétními údaji o potřebném množství. Doporučeným nástrojem, který zlepší přehled o optimálním stavu zásob, je – Reorder Point (ROP).

Reorder Point (ROP)

ROP vyjadřuje stav zásob, kterých když organizace dosáhne, tak by měla uskutečnit další objednávku daného materiálu. Tato analýza pomůže udržovat zásoby v optimální úrovni, díky tomu organizace může předejít spotřebování veškerých zásob, které by následně mohly chybět. Díky zavedení této metody může organizace snížit svoje náklady, protože bude objednávat pouze tehdy, kdy to bude potřeba. („Reorder Point – Definition, Importance, Formula & Implementation“, 2023)

Vzorec ROP:

$$ROP = d * L$$

Kde: d... denní spotřeba

L...dodací lhůta

Výpočet ROP je proveden na potravinách, které se v kuchyni Domova používají pravidelně – mléko, hladká mouka, cibule, a kakao. Dodací lhůta těchto potravin činí 2 dny, potraviny jsou objednané u stejného dodavatele. Z tabulky č. 23 lze vyčíst, že průměrná denní spotřeba mléka činí 36 litrů a další objednávka by měla proběhnout, když na skladě bude jeho stav 72 litrů. Hladké mouky se průměrně spotřebuje 2,5 kg za den a nová objednávka by se měla vytvořit při stavu 5 kg. U cibule je průměrná denní spotřeba 9,4 kg a nová objednávka je doporučena od 19 kg. Denní průměrná spotřeba kakaa činí 0,2 kg a nová objednávka by se měla uskutečnit při 0,4 kg na skladě.

Tab. 23: Výpočet metody Reorder Point (ROP)

Surovina	Průměrná denní spotřeba (d)	Dodací lhůta (L)	ROP
Mléko	36 l	2	72
Hladká mouka	2,5 kg	2	5
Cibule	9,4 kg	2	18,8
Kakao	0,2 kg	2	0,4

Zdroj: Vlastní zpracování (2024)

Dosahování zlepšeného hospodářského výsledku

Další doporučení v oblasti účetnictví, které slouží ke zlepšení hospodaření je, aby organizace dosahovala zlepšeného hospodářského výsledku. Tento zisk je převeden do rezervního fondu účetní jednotky. Tento fond je použit pro financování rozvoje činnosti, popřípadě jsou z něho placeny sankce, lze jej použít k překlenutí časového nesouladu mezi náklady a výnosy a v případě zhoršeného hospodářského výsledku se ztráta hradí z něj. Se schválením zřizovatele může účetní jednotka z tohoto fondu převést peněžní prostředky do fondu investic, který hradí náklady na technické zhodnocení a opravy dlouhodobého majetku. Efektivní správa zlepšeného hospodářského výsledku povede k rozvoji organizace a stabilizaci příjmů a výdajů.

Organizace bude mít větší šance dosahovat zlepšeného hospodářského výsledku, když optimalizuje řízení nákladů. Dále by se měla snažit zachovat plnou kapacitu domova

a nastavovat ceny za služby, které odpovídají aktuální ekonomické situaci. Z analýzy výnosů DOZP bylo jistěno, že transfery tvoří skoro polovinu celkových výnosů. Organizace nemůže ovlivnit výši výnosů z transferů, ale může ovlivnit některé náklady a tím zvýšit šance na zlepšený hospodářský výsledek.

Závěr

Bakalářská práce se zabývala analýzou daní a účetnictví v konkrétní příspěvkové organizaci. Cílem práce bylo navrhnout možná doporučení pro organizaci, která by vedla ke zlepšení situace ve zkoumané oblasti.

V teoretické práci byl popsán neziskový sektor, do kterého patří mimo jiné i příspěvkové organizace. Tyto organizace mají specifické vlastnosti a vztahují se na ně právní legislativy, kterými se odlišují od ostatních právních subjektů. Dále byla popsána vybraná daňová specifika – daň z příjmů, daň z přidané hodnoty a daň z nemovitých věcí. Některé příspěvkové organizace jsou za zvláštních okolností od daní osvobozeny. Poslední část byla zaměřena na zvláštnosti v účetnictví příspěvkových organizací.

V praktické části byla popsána konkrétní příspěvková organizace – Domov pro osoby se zdravotním postižením v Horní Bříze. Dále byla provedena daňová analýza z interních dokumentů organizace. Informace byly získané z daňového přiznání k dani z příjmů za rok 2022, výkazu zisků a ztrát a osobní komunikací s vedoucí ekonomického úseku organizace. Účetní oblast byla zkoumána z účetních výkazů. Byly srovnány výkazy jako rozvaha a výkaz zisků a ztrát v průběhu tří let. Dále byla provedena vertikální analýza finanční a majetkové struktury podniku.

V poslední části práce byly shrnuty daňové a účetní informace vybrané organizace a na základě zjištěných teoretických a praktických znalostí byla navrhnutá možná řešení, která by mohla zlepšit její situaci. Domov pro osoby se zdravotním postižením poskytuje občanům sociální služby. Vykonává hlavní činnost, která zahrnuje – hlavní činnosti DOZP, zdravotní služby a odlehčovací služby. Dále poskytuje hospodářskou činnost – pronájem. Z toho důvodu, že hlavní činnost se dá klasifikovat jako zdravotní služby a sociální pomoc, je DOZP osvobozen od DPH. Ze stejného důvodu je osvobozena také od dani z nemovitých věcí. Daň z příjmů právnických osob je tak jedinou daňovou povinností organizace. DOZP se snižuje základ daně o slevu za zdravotně postižené zaměstnance a o slevu, která vychází z titulu příspěvkové organizace. Díky těmto slevám v roce 2022 vyšla nulová daňová povinnost. Z analýzy rozvahy bylo zjištěno, že organizace používá účty, které jsou charakteristické pro příspěvkové organizace, těmi jsou – běžný účet FKSP, depozitní pokladna a jiné běžné účty, na kterých jsou uložena depozita klientů, transfery, jmění účetní jednotky a fondy účetní jednotky. Z provedené vertikální analýzy vyplývá, že u majetkové struktury se poměr stálých aktiv

meziročně snižuje cca o 1 mil Kč v závislosti na růstu poměru oběžného majetku. Ten se každoročně zvýšil zhruba o 18 %. U finanční struktury bylo zjištěno, že poměr vlastních zdrojů klesá v závislosti na růstu poměru cizích zdrojů. Z komparace nákladů v průběhu tří let bylo zjištěno, že spotřeba materiálu byla v roce 2022 nejvyšší oproti minulým let, a to o cca 38 %. Toto zvýšení je zapříčiněno především navýšením spotřeby potravin a čistících a hygienických prostředků. Výnosy, kterými je organizace odlišná od ostatních podnikatelských subjektů jsou – transfery a čerpání fondů účetní jednotky. DOZP v roce 2022 sestavil rozpočtový plán nákladů a výnosů, který byl až na minimální odchylky dodržen, což vypovídá o její dobré finanční znalosti. Byl srovnáván i hospodářský výsledek v průběhu tří let. Z této komparace bylo zjištěno, že záporný hospodářský výsledek vyšel pouze v roce 2021. Následující rok organizace dosáhla zlepšeného hospodářského výsledku.

Organizaci bylo doporučeno zavést analytiku pro účty, které jsou či nejsou předmětem daně. To by mohlo vést k jednodušší přípravě pro stanovení daňového přiznání. Dále by organizace měla sledovat platnou legislativu, aby předešla sankcím za nesplnění daňových povinností.

V oblasti účetnictví bylo doporučeno snížit náklady na spotřebu materiálu. A to z toho důvodu, že v roce 2022 došlo ke zvýšení závazků vůči dodavatelům v průměru o cca 3 mil Kč, než tomu bylo minulé roky. Zároveň spotřeba materiálu byla v tomto roce markantně vyšší. Na základě osobní komunikace s vedoucím kuchyně Domova bylo zjištěno, že zatím neexistuje žádný konkrétní nástroj, který by určoval optimální velikost zásoby či četnost objednávky. Objednávky položek probíhají na základě intuice a stanovených týdenních jídelníčků, ke kterým jsou vyhotovovány receptury s určitým množstvím potřebné suroviny. Zavedením některé analýzy by organizace mohla snížit stav závazků vůči dodavatelům a spotřeby materiálů, který jsou z významné části tvořené právě objednávkami potravin a jejich spotřebě. Kuchyni DOZP byla navrhována metoda „Reorder Point“ (ROP), díky které lze vypočítat stav zásoby na skladě, při kterém by měla být uskutečněna další objednávka této potraviny, to za použití denní spotřeby a dodací lhůty konkrétní položky. Dále bylo doporučeno organizaci, jak dosahovat zlepšeného hospodářského výsledku, a to například optimalizací zásob nebo správným nastavením cen za poskytované služby na základě ekonomické situace. Tento zisk může Domov investovat do rozvoje jeho další činnosti.

Tato práce by se v budoucnu mohla rozšířit o „Just in Time“ (JIT) analýzu. Ta je založena na řízení logistiky tak, aby byly minimalizovány skladovací a dopravní náklady. Zavedení této rozsáhlé analýzy by pomohlo organizaci snižovat náklady na spotřebu materiálu.

Bakalářská práce pomohla odhalit slabá místa v oblasti účetnictví a daní v Domově pro osoby se zdravotním postižením v Horní Bříže.

Seznam použitých zkratk

DOZP	Domov pro osoby se zdravotním postižením
DPH	Daň z přidané hodnoty
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
ZDPH	Zákon o dani z přidané hodnoty
ZDP	Zákon o dani z příjmů

Seznam použitých zdrojů

Český statistický úřad. (2023). *Satelitní účet neziskových institucí*. Dostupné 20.12.2023 z https://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu_sat

Dobrozemský, V., & Stejskal, J. (2015). *Nevýdělečné organizace v teorii*. Wolters Kluwer.

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2023). *Přehled o změnách vlastního kapitálu 2022*. <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=76548613&subjektId=172719&spis=509253>

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2023). *Přiznání k dani z příjmů za období od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022*. Interní dokument organizace Domov pro osoby se zdravotním postižením se sídlem v Horní Bříze.

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2023). *Příloha k účetní závěrce 2022*. <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=76548618&subjektId=172719&spis=509253>

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2023). *Rozvaha 2022*. <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=76548612&subjektId=172719&spis=509253>

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2022). *Rozvaha 2021*. <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=71592447&subjektId=172719&spis=509253>

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2021). *Rozvaha 2020*. <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=66575555&subjektId=172719&spis=509253>

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2024). *Účtová osnova*. Interní dokument organizace Domov pro osoby se zdravotním postižením se sídlem v Horní Bříze.

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2023). *Výkaz zisku a ztráty 2022*. <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=76548609&subjektId=172719&spis=509253>

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2022). *Výkaz zisku a ztráty 2021*. <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=71592448&subjektId=172719&spis=509253>

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2021). *Výkaz zisku a ztráty 2020*. <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=66575556&subjektId=172719&spis=509253>

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2023). *Výroční zpráva o činnosti a hospodaření v roce 2022*. <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=76940714&subjektId=172719&spis=509253>

Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza (2019). *Zřizovací listina – dodatek č. 7*. <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=72162980&subjektId=172719&spis=509253>

Fitříková, D., & Musilová, L. (2012). *Průvodce DPH u neziskových organizací*. Anag.

- Hejduková, P., Hommerová, D., & Krechovská, M. (2018). *Řízení neziskových organizací. Klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Grada.
- Hloušek, J., Hloušková, Z. & Hanuš, P. (2013). *Teorie a právo neziskového sektoru*. https://www.uhk.cz/file/edee/filozoficka-fakulta/studium/hlousek_-_teorie_a_pravo_neziskoveho_sektoru.pdf
- Justice.cz (2024). *Úplný výpis obchodního rejstříku*. Dostupné 7. 4. 2024 z <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=172719&typ=UPLNY>
- Klečková, B. (2020). *Fenomén jménem neziskovky*. Institut pro politiku a společnost. <https://www.politikaspolecnost.cz/wp-content/uploads/2020/04/Fenom%C3%A9n-jm%C3%A9nem-neziskovky-IPPS.pdf>
- Kopecký, P. (n.d.). *K povaze příspěvkové organizace územního samosprávného celku*. <https://www.mvcr.cz/soubor/sp-4-20-kopeccky-pdf.aspx>
- Máče, M. (2019). *Finanční účetnictví veřejného sektoru*. Grada.
- Máče, M. (2018). *Manažerské účetnictví veřejného sektoru*. Grada.
- Máče, M. (2012). *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. Grada.
- Marková, H. (2023). *Daňové zákony. Úplná znění k 1. 1. 2023*. Grada.
- Morávek, Z. (2021). *Daň z příjmů příspěvkových organizací*. ÚčetnictvíNO. https://www.ucetnictvino.cz/33/dan-z-prijmu-prispevkovych-organizaci-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EgBSmd4Gpq0ayKZS5_DjF4Y/
- Morávek, Z. (2018). *Fondy příspěvkových organizací*. ÚčetnictvíNO. <https://www.ucetnictvino.cz/33/fondy-prispevkovych-organizaci-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EgBSmd4Gpq0a91eA11cx6Ds/>
- Odborné semináře pro obce (n.d.). *Rezervní fond*. Dostupné 10.1.2024 z <https://www.ucetniportal.cz/wiki/html?item=8497>
- Pelikánová, A. (2018). *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky* (3. vyd.). Grada.
- Petr, V. (2015). *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Grada.
- Procházková, P. & Jelínková, E. (2018). *Podniková ekonomika – klíčové oblasti*. Grada.
- Reorder Point – Definition, Importance, Formula & Implementation (2023). Available 19 April 2024 from <https://cashflowinventory.com/blog/reorder-point/>
- Rezervní fond (n.d.) <https://www.ucetniportal.cz/wiki/html?item=8497>
- Růžičková, R. (2011). *Neziskové organizace* (11. vyd.). Anag.
- Svobodová, J. (2021). *Hospodaření a vedení účetnictví příspěvkových organizací v ukázkách a příkladech*. Anag.
- Šimíková, I. (2018). *Účetnictví nevýdělečných organizací*. Slezská univerzita obchodně podnikatelská fakulta v Karviné. https://repozitar.cz/repo/37724/Simikova-ucetnictvi_nevydelecnych_organizaci-181118.pdf
- Štohl, P. (2018). *Učebnice účetnictví 2018–1. díl pro střední školy a veřejnost*. Ing. Pavel Štohl s.r.o.
- Vychopen, J. (2022). *Meritum Daň z příjmů 2022*. Wolters Kluwer.

Vychopeň, J. (2023) *Nemovité věci v podnikání* (5. vyd.). Wolters Kluwer.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam tabulek

Tab. 1: Plnění osvobozená od daně z přidané hodnoty bez nároku na odpočet daně	21
Tab. 2: Příklady účetních operací o fondu kulturních a sociálních potřeb	32
Tab. 3: Příklady účetních operací o rezervním fondu příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu.....	33
Tab. 4: Výsledek hospodaření jednotlivých činností DOZP v roce 2022	41
Tab. 5: Položky zvyšující hospodářský výsledek v rámci daňového přiznání za rok 2022	42
Tab. 6: Položky snižující hospodářský výsledek v rámci daňového přiznání za rok 2022	43
Tab. 7: Výpočet daně z příjmů z daňového přiznání za rok 2022	44
Tab. 8: Příklady účtování aktiv v organizaci	45
Tab. 9: Stála aktiva z rozvahy organizace v letech 2020, 2021 a 2022.....	46
Tab. 10: Oběžná aktiva z rozvahy organizace v letech 2020, 2021 a 2022.....	48
Tab. 11: Příklady účtování pasiv v organizaci.....	49
Tab. 12: Vlastní kapitál z rozvah organizace v letech 2020, 2021 a 2023	51
Tab. 13: Cizí zdroje z rozvah organizace v letech 2020, 2021 a 2022.....	53
Tab. 14: Vertikální analýza z rozvahy v letech 2020, 2021 a 2022	54
Tab. 15: Příklady účtování nákladů v organizaci.....	55
Tab. 16: Náklady hlavní činnosti z výkazu zisků a ztrát v letech 2020, 2021 a 2022	57
Tab. 17: Náklady hospodářské činnosti z výkazů zisků a ztrát v letech 2020, 2021 a 2022	58
Tab. 18: Výnosy z hlavní činnosti organizace z výkazů zisků a ztrát v letech 2020, 2021 a 2023	60
Tab. 19: Příklady účtování transferů v organizaci	61
Tab. 20: Výnosy hospodářské činnosti z výkazů zisků a ztrát organizace v letech 2020, 2021 a 2022.....	62

Tab. 21: Výnosy hospodářské činnosti z výkazů zisků a ztrát organizace v letech 2020, 2021 a 2022.....	64
Tab. 22: Příklady účtování zlepšeného a zhoršeného výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení	65
Tab. 23: Výpočet metody Reorder Point (ROP).....	69

Seznam obrázků

Obr. 1: Průměrný plat zaměstnanců v organizaci v letech 2008-2022.....	56
Obr. 2: Naplnění rozpočtovaného hospodářského výsledku (v tis. Kč).....	63

Seznam příloh

Příloha A: Účtová osnova DOZP pro rok 2022

Příloha A: Účtová osnova DOZP pro rok 2022

Typ předpisu: 10 Předpis pro PO míst.řiz. + PAP

Rok: 2022

Číselník: Syntetické a analytické účty						
Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídít	
012		Nehmotné výsl.výzkumu a vývoje	A		Ano	
013		Software	A		Ano	
	0100	Software - vlastní			Ano	
		Software - vlastní				
	0200	Software - svěřený			Ano	
		Software - svěřený				
014		Ocenitelná práva	A		Ano	
015		Povol.na emise a prefer.limity	A		Ano	
018		Drobný dlouhodobý nehm.majetek	A		Ano	
	0100	Drob. dlouh. nehmot. maj. vlas			Ano	
		Drobný dlouhodobý nehmotný majetek - vlastní				
	0200	Drob. dlouh. nehmot. maj. svěř			Ano	
		Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek - svěřený				
019		Ostat. dlouhodobý nehm.majetek	A		Ano	
	0100	Ost. dlouh. nehmot. maj. vlast			Ano	
		Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek - vlastní				
	0200	Ost. dlouh. nehmot. maj. svěře			Ano	
		Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek - svěřený				
021		Stavby	A		Ano	
	1100	Bytové jednotky - vlastní			Ano	
		Bytové jednotky - vlastní				
	1200	Bytové jednotky - svěřený			Ano	
		Bytové jednotky - svěřený				
	2100	Bytové domy - vlastní			Ano	
		Bytové domy - vlastní				
	2200	Bytové domy - svěřený			Ano	
		Bytové domy - svěřený				
	3100	Budovy pro služ.obyv. vlastní			Ano	
		Budovy pro služby obyvatelstvu - vlastní				
	3200	Budovy pro služ.obyv. svěřený			Ano	
		Budovy pro služby obyvatelstvu - svěřený				
	4100	Jiné nebyt. domy a nebyt. vla			Ano	
		Jiné nebytové domy a nebytové jednotky - vlastní				
	4200	Jiné nebyt. domy a nebyt. svěř			Ano	
		Jiné nebytové domy a nebytové jednotky - svěřený				
	5100	Komunikace - vlastní			Ano	
		Komunikace - vlastní				
	5200	Komunikace - svěřený			Ano	
		Komunikace - svěřený				
	6100	Veřejné osvětlení - vlastní			Ano	
		Veřejné osvětlení - vlastní				
	6200	Veřejné osvětlení - svěřeny			Ano	
		Veřejné osvětlení - svěřeny				
	7100	Jiné inženýr. stavby - vlastní			Ano	
		Jiné inženýrské stavby - vlastní				
	7200	Jiné inženýr. stavby - svěřený			Ano	
		Jiné inženýrské stavby - svěřený				
	8100	Ostatní stavby - vlastní			Ano	
		Ostatní stavby - vlastní				
	8200	Ostatní stavby - svěřený			Ano	
		Ostatní stavby - svěřený				
022		Sam.hm.mov.věci,soub.hm.mov.v.	A		Ano	
	0100	Samot. mov. věci a soub. vlast			Ano	
		Samostatné movité věci a soubory movitých věcí - vlastní				
	0210	Samost.mov.věci-svěřené-kancel			Ano	
		Samost.mov.věci-svěřené-kanc.stroje,dopr.prostředky				
	0220	Sam.mov.-svěřené-stroje,zařize			Ano	
		Samost.mov.věci-svěřený-stroje,zařizení,inventář				
025		Pěstitel. celky trval. porostů	A		Ano	

Číselník: Syntetické a analytické účty

Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídít
	0230	Pořízení materiálu - pokladna - čistící prostředky Pokladna - knihy, časopisy, pu Pořízení materiálu - pokladna - knihy, časopisy, publikace			Ano
	0240	Pokladna - učebnice Pořízení materiálu - pokladna - učebnice			Ano
	0250	Pokladna - potraviny Pořízení materiálu - pokladna - potraviny			Ano
	0260	Pokladna - údržba Pořízení materiálu - pokladna - údržba			Ano
	0270	Pokladna - prádlo Pořízení materiálu - pokladna - prádlo			Ano
	0280	Pokladna - pohonné hmoty Pořízení materiálu - pokladna - pohonné hmoty			Ano
	0290	Pokladna - ostatní Pořízení materiálu - pokladna - ostatní			Ano
112		Materiál na skladě	A		Ano
	0050	Materiál na skladě-potraviny Potraviny			Ano
	0070	materiál na skladě-prádlo sklad prádla			Ano
	0090	materiál na skladě-obaly obaly na skladě			Ano
	0100	Materiál na skladě Materiál na skladě			Ano
119		Materiál na cestě	A		Ano
121		Nedokončená výroba	A		Ano
122		Polotovary vlastní výroby	A		Ano
123		Výrobky	A		Ano
131		Pořízené zboží	A		Ano
132		Zboží na skladě	A		Ano
138		Zboží na cestě	A		Ano
139		Ostatní zásoby	A		Ano
142		Opr.pol.k návrat.fin.výpoc.dl.	P		Ano
144		Opr.pol.k dl.pohled.z post.úv.	P		Ano
149		Opr.pol.k ostatním dl. pohled.	P		Ano
151		Opr.pol.k nehm.výsl.výzk.a výv	P		Ano
152		Opravné položky k software	P		Ano
153		Opravné položky k ocenit.práv.	P		Ano
154		Opr.pol.k povol.na em.a pr.lim	P		Ano
156		Opravné pol. k ostatnímu DNM	P		Ano
157		Oprav.pol. k nedokončenému DNM	P		Ano
161		Opravné položky k pozemkům	P		Ano
	1000	Stavební pozemky			Ano
		Stavební pozemky			
	3000	Lesní pozemky			Ano
		Lesní pozemky			
	5000	Zahrady, pastviny, rybníky			Ano
		Zahrady, pastviny, rybníky			
	6000	Zastavěná plocha			Ano
		Zastavěná plocha			
	8000	Ostatní pozemky			Ano
		Ostatní pozemky			
162		Oprav.pol. ke kulturním předm.	P		Ano
163		Opravné položky ke stavbám	P		Ano
	1000	Bytové jednotky			Ano
		Bytové jednotky			
	2000	Bytové domy			Ano
		Bytové domy			
	3000	Budovy pro služby obyvatelstvu			Ano

Číselník: Syntetické a analytické účty

Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídit
	4000	Budovy pro služby obyvatelstvu Jiné nebytové domy a nebyt. j.			Ano
	5000	Jiné nebytové domy a nebytové jednotky Komunikace			Ano
	6000	Komunikace Veřejné osvětlení			Ano
	7000	Veřejné osvětlení Jiné inženýrské sítě			Ano
	8000	Jiné inženýrské sítě Ostatní stavby			Ano
164		Ostatní stavby			Ano
165		Opr.pol. k sam.hm.m.věc. a s.	P		Ano
166		Opr.pol.k pěst.celk.trv.porost	P		Ano
167		Opr.pol. k ostat. dlouhodob.HM	P		Ano
168		Opr.pol. k nedok.dlouhodob. HM	P		Ano
171		Opr.pol.k maj.úč.v os.roz.vliv	P		Ano
172		Opr.pol.k maj.úč.v os.pod.vliv	P		Ano
173		Opr.pol. k dl.c.p.drž.do splat	P		Ano
176		Opr.pol. k ost. dlouh. fin.maj	P		Ano
181		Opravné položky k materiálu	P		Ano
182		Opr.pol. k nedokončené výrobě	P		Ano
183		Opr.pol. k polot.vlast. výroby	P		Ano
184		Opravné položky k výrobkům	P		Ano
185		Opravné položky ke zboží	P		Ano
186		Oprav.pol. k ostatním zásobám	P		Ano
192		Opr.pol. k jiným pohl.z hl.čin	P		Ano
193		Opr.pol. k poskyt.n.fin.výp.kr	P		Ano
194		Opravné položky k odběratelům	P		Ano
	0000	Oprávký k pohledávkám (311)			Ano
199		Opr.pol.k ostat.kr.pohledávkám	P		Ano
241		Běžný účet	A		Ano
	1000	Běžný účet			Ano
	1100	Běžný účet			Ano
	1100	BÚ - investiční fond			Ano
	1200	BÚ - investiční fond			Ano
	1200	BÚ - fond odměn			Ano
	1300	BÚ - fond odměn			Ano
	1300	BÚ - rezervní fond			Ano
	1400	BÚ - rezervní fond			Ano
	1400	Ostatní bankovní účty			Ano
	1400	Ostatní bankovní účty			Ano
	2000	BÚ - cizí měna			Ano
	2000	BÚ - cizí měna			Ano
243		Běžný účet FKSP	A		Ano
	0000	běžný účet FKSP			Ano
244		Termínované vklady krátkodobé	A		Ano
245		Jiné běžné účty	A		Ano
	0000	Jiné běžné účty - depozita			Ano
251		Majetkové CP k obchodování	A		Ano
253		Dluhové CP k obchodování	A		Ano
256		Jiné cenné papíry	A		Ano
261		Pokladna	A		Ano
	1000	Pokladna hlavní			Ano
	1000	Pokladna hlavní			Ano
	1100	Pokladna depozitní			Ano
	1100	Pokladna depozitní			Ano
	1111	Pokladna depozitní OS			Ano
	2000	Pokladna valutová			Ano
	2000	Pokladna valutová			Ano
	2000	Pokladna valutová			Ano
262		Peníze na cestě	A		Ano

Číselník: Syntetické a analytické účty

Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídit
	0000	Peníze na cestě			Ano
263		Ceniny	A		Ano
	0100	Poštovní známky			Ano
	0200	Jízdenky MHD			Ano
	0300	Stravenky			Ano
	0400	Ostatní			Ano
281		Krátkodobé úvěry	P		Ano
	1000	Úvěry přímo čerpané rozpoč. sk			Ano
	3000	Úvěry převáděné na základní běžný účet - Tuzemské bankovní úvěry			Ano
	8000	Úvěry přímo čerpané rozpoč. sk			Ano
	9000	Úvěry převáděné na základní běžný účet - Zahraniční bankovní úvěry			Ano
289		Jiné krátkodobé půjčky	P		Ano
311		Odběratelé	A		Ano
	1000	Odběratelé pohl. v hlavní čin.			Ano
	1001	Úhrady od zdravotních poj.		O	Ano
	1002	Refundace			Ano
	1010	Pnp			Ano
	4000	Pohl. z prod. dlouh. ak. k pro			Ano
	4400	Pohl. z prod. dlouh. ak. ostat			Ano
	4700	Pohl. z dlouhodobých ak. finan			Ano
	4900	Přijaté divid. a podíly na zis			Ano
	6000	Odběratelé pohl. v hospodá. č.			Ano
	6004	Cizí strážníci			Ano
	6005	Nájem služební byty			Ano
	6007	Nájmy nebyty			Ano
314		Krátkodobé poskytnuté zálohy	A		Ano
	0100	Elektr.energie			Ano
	0200	Plyn			Ano
	0300	Voda			Ano
	0400	Teplo			Ano
	0500	Ost. paliva a energie			Ano
	0600	CCS			Ano
	0700	Ostatní			Ano
315		Jiné pohledávky z hl. činnosti	A		Ano

Číselník: Syntetické a analytické účty

Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídit
	1000	Pohledávky v hlavní činnosti			Ano
		Pohledávky v hlavní činnosti			
	4000	Pohl. z prodeje dlouh. ak.			Ano
		Pohledávky z prodeje dlouh. aktiv určených k prodeji			
	4400	Pohl. z prod. dlouh. ak. ostat			Ano
		Pohledávky z prodeje dlouh. aktiv ostatních			
	4700	Pohl. z dlouh. akt. finančních			Ano
		Pohledávky z dlouhodobých aktiv (finančních)			
	4900	Přijaté divid. a podíly na zis			Ano
		Přijaté dividendy a podíly na zisku			
316		Poskyt.návrat.fin.výpomoci kr.	A		Ano
321		Dodavatelé	P		Ano
	1000	Dod. závaz. neinvest. hlavní č		D	Ano
		Dodavatelé - závazky neinvestiční z hlavní činnosti			
	4000	Závazky z pořízení dlouh. maj		D	Ano
		Závazky z pořízení dlouhodobého majetku			
	5000	Závazky neinvestiční k fondům		D	Ano
		Závazky neinvestiční k fondům (hl. i hosp. činnost)			
	5900	Závazky k fond. z poř. dl. ma.		D	Ano
		Závazky k fondům z pořízení dlouhodobého majetku			
	6000	Závazky neinvestič. z hosp. či		D	Ano
		Závazky neinvestiční z hospodářské činnosti			
324		Krátkodobé přijaté zálohy	P		Ano
	0030	Přijaté zálohy na klíče od šat			Ano
	0080	Přijaté zálohy na služ.byty			Ano
326		Přijaté návratné fin.výp. kr.	P		Ano
	0000	Přijaté návr.finanč.výpomoc			Ano
	0100	návr.fin. výp.-inv.			Ano
	0200	návr.fin. výp.-neinv.			Ano
331		Zaměstnanci	P		Ano
	0010	Mzdy v hotovosti			Ano
	0020	Dávky NP			Ano
	0040	Spoření			Ano
	0042	Penzijní pojištění			Ano
	0043	Ostatní srážky			Ano
333		Jiné závazky vůči zaměstnancům	P		Ano
335		Pohledávky za zaměstnanci	A		Ano
	0010	záloha na odškodnění-prac.úraz			Ano
	0031	Stravné zaměstnanci			Ano
	0032	Provozní záloha p.MACKOVÁ			Ano
	0033	Provozní záloha kuchyně			Ano
	0034	Provozní záloha sociální úsek			Ano
	0035	Provozní záloha údržba			Ano
	0036	Provozní záloha Žáková			Ano
	0037	mimořádná záloha			Ano
	0040	Pokuty přeúčtované zaměstnanců			Ano
	0041	srážka za PHM			Ano
336		Sociální pojištění	X		Ano
	0000	Sociální zabezpečení			Ano
337		Zdravotní pojištění	X		Ano
	0000	Zdravotní pojištění			Ano
338		Důchodové spoření	X		Ano
341		Daň z příjmů	X		Ano
342		Ost.daně, popl.a jiná peněž.pl	X		Ano
	0100	Srážková daň			Ano
		Srážková daň			
	0200	Zálohová daň			Ano
		Zálohová daň			
	0300	Silniční daň			Ano
	7000	Evidované daň. nedopl. po spla			Ano

Číselník: Syntetické a analytické účty						
Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídít	
		Evidované daň. nedoplatky u místně příslušných fin. orgánů (po datu splatnosti)				
343		Daň z přidané hodnoty	X		Ano	
	7000	Evidované daň. nedopl. po spla			Ano	
		Evidované daň. nedoplatky u místně příslušných fin. orgánů (po datu splatnosti)				
344		Pohled. za os.mimo vyb.vl.inst.	A		Ano	
	7000	Evidované daň. nedopl. po spla			Ano	
		Evidované daň. nedoplatky u místně příslušných fin. orgánů (po datu splatnosti)				
345		Závazky k os.mimo vyb.vl.inst.	P		Ano	
	0000	závazky k os. mimovybrané vl.			Ano	
346		Pohled. za vyb.ústř.vlád.inst.	A		Ano	
	3100	Sys. dot. na výz. a vy. inst.p			Ano	
		Systémové dotace na výzkum a vývoj - institucionální podpora				
	3200	Sys. dot. na výz. a vy. účel.p			Ano	
		Systémové dotace na výzkum a vývoj - účelová podpora				
	3300	Syst. dotace na vzděl. pracov.			Ano	
		Systémové dotace na vzdělávání pracovníků				
	3400	Systémové dotace na informatik			Ano	
		Systémové dotace na informatiku				
	3600	Individu. dot. na jednot. akce			Ano	
		Individuální dotace na jednotlivé akce				
347		Závazky k vyb. ústř.vlád.inst.	P		Ano	
	0000	Vypořádání odvodů PO			Ano	
		Vypořádání odvodů PO				
348		Pohled. za vyb.míst.vlád.inst.	A		Ano	
	0000	Vyrovnávací platba			Ano	
	0100	Provozní dotace			Ano	
		Provozní dotace				
	0200	Přímá dotace			Ano	
		Přímá dotace				
	0300	Neinvestiční příspěvek obce			Ano	
		Neinvestiční příspěvek obce				
	0400	Investiční dotace od zřizovate			Ano	
		Investiční dotace od zřizovatele				
	0500	Energetický monitoring			Ano	
	1111	kyberbezpečnost			Ano	
349		Závazky k vyb. míst.vlád.inst.	P		Ano	
373		Poskytnuté zálohy na transfery	A		Ano	
374		Přijaté zálohy na transfery	P		Ano	
	0100	Přijaté zálohy na transfery			Ano	
		Přijaté zálohy na transfery				
	0200	Přímá dotace			Ano	
		Přímá dotace				
375		Zprostředk. krátkodob. transf.	X		Ano	
377		Ostatní krátkodobé pohledávky	A		Ano	
	0700	ostatní krátkodobé pohledávky			Ano	
	1000	Neinvestiční pohl. k zákla. BÚ			Ano	
		Neinvestiční pohledávky k základnímu BÚ				
	3000	Transfery na pořiz. dlouh. maj			Ano	
		Transfery na pořízení dlouhodobého majetku				
	4000	Z prodeje dlouh. aktiv k prode			Ano	
		Z prodeje dlouhodobých aktiv určených k prodeji				
	4400	Z prodeje dlouh. aktiv ostatní			Ano	
		Z prodeje dlouhodobých aktiv ostatních				
	4700	Z dlouhodobých aktiv finanční			Ano	
		Z dlouhodobých aktiv (finančních)				
	4900	Přijaté divid. a podíly na zis			Ano	

Číselník: Syntetické a analytické účty						
Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídit	
		Přijaté dividendy a podíly na zisku				
	5000	Neinvestiční pohledávky k fond			Ano	
		Neinvestiční pohledávky k fondům				
	5500	Transfery na poř. dl. m. fond.			Ano	
		Transfery na pořízení dlouhodobého majetku k fondům				
	6000	Neinvestiční pohl. k hosp. čin			Ano	
		Neinvestiční pohledávky k hospodářské činnosti				
378		Ostatní krátkodobé závazky	P		Ano	
	0000	Depozita klientů			Ano	
	0010	Vratky klientům			Ano	
	0020	Předpis TV + RO			Ano	
	0030	ostatní			Ano	
	1000	Vratky klientů			Ano	
	4000	Závazky z pořízení dlouh. maj.			Ano	
		Závazky z pořízení dlouhodobého majetku				
381		Náklady příštích období	A		Ano	
	0000	Náklady příštích období			Ano	
383		Výdaje příštích období	P		Ano	
	0000	výdaje příštích období			Ano	
384		Výnosy příštích období	P		Ano	
	0000	Výnosy příštích období			Ano	
	0100	Energetický monitoring			Ano	
	0400	Energetický monitoring			Ano	
385		Příjmy příštích období	A		Ano	
388		Dohadné účty aktivní	A		Ano	
	0000	dohadné účty aktivní			Ano	
389		Dohadné účty pasivní	P		Ano	
	0000	Dohadný účet			Ano	
	0010	Dohadný účet-el.energie			Ano	
395		Vnitřní zúčtování	V		Ano	
401		Jmění účetní jednotky	P		Ano	
	0000	Oběžný majetek v hlavní činnos			Ano	
		Oběžný majetek v hlavní činnosti				
	0800	Oběžný maj. bezúplatně převzat			Ano	
		Oběžný majetek - bezúplatně převzatý/předané zásoby				
	1000	Změna, vznik, zánik přísl. hos			Ano	
		Změna, vznik nebo zánik příslušnosti hospodařit s st. majetkem				
	2000	Svěření majetku příspěv. org.			Ano	
		Svěření majetku příspěvkové organizaci				
	3000	Investiční transfery			Ano	
		Investiční transfery				
	4000	Dary			Ano	
		Dary				
	5000	Ostatní			Ano	
		Ostatní				
	8000	Bezúplatné převody majetku			Ano	
		Bezúplatné převody majetku				
	9000	Oběžný majetek v hospodářské č			Ano	
		Oběžný majetek v hospodářské činnosti				
	9800	Dlouhodobý hm. a nehm. majetek			Ano	
		Dlouhodobý hm. a nehm. majetek pořízený v minulých letech				
403		Transfery na pořiz. dl.majetku	P		Ano	
	0000	Svěření majetku příspěvkové or			Ano	
		Svěření majetku příspěvkové organizaci				
	1000	Bezúplatné převody			Ano	
		Bezúplatné převody				
	2000	Investiční transfery			Ano	
		Investiční transfery				

Číselník: Syntetické a analytické účty

Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídít
	5000	Dary			Ano
	6000	Dary Snižování investičních transferů			Ano
	8000	Snižování investičních transferů ve věcné a časové souvislosti Ostatní			Ano
405	4900	Kurzové rozdíly	P		Ano
	4900	Kurzové roz.z cen. pap. minul. Kurzové rozdíly z cenných papírů minulých let			Ano
406	1000	Oceň.rozdíly při prv.použ.met.	P		Ano
	3000	Opravné položky k pohledávkám Odpisy			Ano
	9000	Opravné položky k pohledávkám Ostatní			Ano
407	3000	Jiné oceňovací rozdíly	P		Ano
	9000	Oceňovací rozdíly u majetku pr Oceňovací rozdíly u majetku určeného k prodeji Ostatní			Ano
408	0000	Opravy předch. účetních období	P		Ano
	4500	Opravy minulého účetního období Opravy minulého účetního období Opravy min. úč. období dl. ma.			Ano
	5000	Opravy min. úč. období - dlouhodobý majetek včetně opravek			Ano
	9500	Opravy předchozích účetních období Opravy předchozích účetních období Opravy před. úč. období dl. Opravy před. úč. období - dlouhodobý majetek včetně opravek			Ano
411	0000	Fond odměn	P		Ano
412	1000	fond odměn			Ano
	1100	Fond kultur. a sociál. potřeb Počáteční stav	P		Ano
	1200	Počáteční stav Základní přiděl Základní přiděl			Ano
	1300	Splátky půjček na bytové účely Splátky půjček na bytové účely poskytnutých do konce roku 1992			Ano
	1400	Náhrady škod a pojistná plnění Náhrady škod a pojistná plnění od pojišťovny k majetku FKSP			Ano
	1900	Peněžní a jiné dary Peněžní a jiné dary			Ano
	2100	Ostatní tvorba fondu Ostatní tvorba fondu			Ano
	2200	Půjčky na bytové účely Půjčky na bytové účely			Ano
	2300	Stravování Stravování			Ano
	2400	Rekreace Rekreace			Ano
	2500	Kultura, tělovýchova a sport Kultura, tělovýchova a sport Sociální výpomoci a půjčky Sociální výpomoci a půjčky			Ano

Číselník: Syntetické a analytické účty

Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídít
	2600	Poskytnuté peněžní dary			Ano
		Poskytnuté peněžní dary			
	2700	Úhrada příspěvku na penzijní p			Ano
		Úhrada příspěvku na penzijní připojištění			
	2800	Úhrada částí pojistného na sou			Ano
		Úhrada částí pojistného na soukromé životní pojištění			
	2900	Ostatní užití fondu-Fokus pasy			Ano
		Ostatní užití fondu			
	3000	Poskytnuté nepeněžní dary			Ano
		Poskytnuté nepeněžní dary			
	4900	nepeněžní dary			Ano
413		Rez.fond tvoř. ze zlepš.výsled	P		Ano
	1000	Počáteční stav			Ano
		Počáteční stav			
	1100	Zlepšený výhled. hospod. krytý			Ano
		Zlepšený výsledek hospodaření - krytý RF			
	1900	Zlepšený výhled. hospod. nekry			Ano
		Zlepšený výsledek hospodaření - nekrytý RF			
	2100	Úhrada zhoršeného výsledku hos			Ano
		Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření			
	2200	Úhrada sankcí			Ano
		Úhrada sankcí			
	2300	Posílení investičního fondu s.			Ano
		Posílení investičního fondu se souhlasem zřizovatele			
	2400	Časové překlenutí dočas. nesou			Ano
		Časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady			
	2500	Ostatní čerpání			Ano
		Ostatní čerpání			
414		Rezervní fond z ostat. titulů	P		Ano
	1000	Počáteční stav			Ano
		Počáteční stav			
	1200	Nespotřebované dot. z roz. EU			Ano
		Nespotřebované dotace z rozpočtu EU			
	1300	Nespotřebované dot. z mezi. sm			Ano
		Nespotřebované dotace z mezinárodní smluv			
	1400	Peněžní dary - účelové			Ano
		Peněžní dary - účelové			
	1500	Peněžní dary - neúčelové			Ano
		Peněžní dary - neúčelové			
	1600	Ostatní tvorba			Ano
		Ostatní tvorba			
	2100	Úhrada zhoršeného výsledku hos			Ano
		Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření			
	2200	Úhrada sankcí			Ano
		Úhrada sankcí			
	2300	Posílení investičního fondu s			Ano
		Posílení investičního fondu se souhlasem zřizovatele			
	2400	Časové překlenutí dočasného ne			Ano
		Časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady			
	2500	Ostatní čerpání			Ano
		Ostatní čerpání			
416		Fond reprodukce maj., inv.fond	P		Ano
	1000	Počáteční stav			Ano
		Počáteční stav			
	1100	Ve výši odpisů dlouhodobého m.			Ano
		Ve výši odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - krytý IF			
	1200	Investiční dotace z rozpočtu z			Ano

Číselník: Syntetické a analytické účty						
Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídít	
		Investiční dotace z rozpočtu zřizovatele				
	1300	Investiční přisp. ze Stát. fon			Ano	
		Investiční příspěvek ze Státních fondů				
	1400	Ve výši výnosů z prod. svěř. m			Ano	
		Ve výši výnosů z prodeje svěřeného dlouh. hmotného majetku				
	1500	Dary a příspěvky od jiných sub			Ano	
		Dary a příspěvky od jiných subjektů				
	1600	Ve výši výnosů z prodeje maj.			Ano	
		Ve výši výnosů z prodeje majetku ve vlastnictví přisp. organizace				
	1700	Převody z rezervního fondu			Ano	
		Převody z rezervního fondu				
	1800	Ve výši odpisů dlouhodobého m.			Ano	
		Ve výši odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - nekrytý IF				
	2100	K financování investičních výd			Ano	
		K financování investičních výdajů				
	2200	K úhradě investičních úvěrů			Ano	
		K úhradě investičních úvěrů a půjček				
	2300	K odvodu do rozpočtu zřizovate			Ano	
		K odvodu do rozpočtu zřizovatele				
	2400	K posílení zdrojů na opravy			Ano	
		K posílení zdrojů na opravy a údržbu				
	2900	K posílení zdrojů na opravy			Ano	
		K posílení zdrojů na opravy a údržbu				
431		Výsledek hosp. ve schv. řízení	P		Ano	
	0000	Hospodářská činnost			Ano	
		Hospodářská činnost				
	3000	Hlavní činnost			Ano	
		Hlavní činnost				
432		Výsl. hospod. předcház.úč.obd.	P		Ano	
	0000	Hlavní činnost-nerozd.zisk			Ano	
		Hlavní činnost				
	6000	Hospodářská činnost			Ano	
		Hospodářská činnost				
441		Rezervy	P		Ano	
	0000	Rezervy			Ano	
451		Dlouhodobé úvěry	P		Ano	
	0000	Úvěry přímo čerpané			Ano	
		Úvěry přímo čerpané - Tuzemské bankovní úvěry				
	3000	Úvěry převáděné na základní BÚ			Ano	
		Úvěry převáděné na základní běžný účet - Tuzemské bankovní úvěry				
	8000	Úvěry čerpané přímo			Ano	
		Úvěry čerpané přímo - Zahraniční bankovní úvěry				
	9000	Úvěry převáděné na základní BÚ			Ano	
		Úvěry převáděné na základní běžný účet - Zahraniční bankovní úvěry				
452		Přijaté návratné fin. výp. dl.	P		Ano	
455		Dlouhodobé přijaté zálohy	P		Ano	
459		Ostatní dlouhodobé závazky	P		Ano	
	4000	Závazky z pořízení dlouhod. m.			Ano	
		Závazky z pořízení dlouhodobého majetku				
462		Poskyt. návratné fin.výp. dl.	A		Ano	
464		Dlouhod.pohl. z postoup. úvěrů	A		Ano	
465		Dlouhodobé poskytnuté zálohy	A		Ano	
469		Ostatní dlouhodobé pohledávky	A		Ano	
	1000	Pohledávky z hlavní činnosti			Ano	
		Pohledávky z hlavní činnosti				

Číselník: Syntetické a analytické účty

Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídit
	4000	Pohl. z prodeje dlouh. ak. pro			Ano
		Pohledávky z prodeje dlouh. aktiv určených k prodeji			Ano
	4400	Pohl. z prodeje dlouh. ak. ost			Ano
		Pohledávky z prodeje dlouh. aktiv ostatních			Ano
	4700	Pohl. z dlouhodobých akt. fin.			Ano
		Pohledávky z dlouhodobých aktiv (finančních)			Ano
	4900	Přijaté dividendy a podíly			Ano
		Přijaté dividendy a podíly na zisku			Ano
	5000	Pohledávky k fondům			Ano
		Pohledávky k fondům			Ano
	6000	Pohledávky v hospodářské činn.			Ano
		Pohledávky v hospodářské činnosti			Ano
471		Dl. poskyt.zálohy na transfery	A		Ano
472		Dl.přijaté zálohy na transfery	P		Ano
475		Zprostředk. dlouhodob. transf.	X		Ano
491		Počáteční účet rozvažný	A		Ano
	0000	Počáteční účet rozvažný			Ano
492		Konečný účet rozvažný	A		Ano
493		Výsledek hosp. běž.účet.období	A		Ano
	0000	Hospodářská činnost			Ano
		Hospodářská činnost			Ano
	3000	Hlavní činnost			Ano
		Hlavní činnost			Ano
501		Spotřeba materiálu	A		Ano
	0100	Kancelářské potřeby			Ano
		Kancelářské potřeby			Ano
	0200	Čisticí prostředky			Ano
		Čisticí prostředky			Ano
	0300	Denní tisk, časopisy, předplat			Ano
		Denní tisk, časopisy, předplatné			Ano
	0400	Učebnice			Ano
		Učebnice			Ano
	0500	Spotřeba potravin			Ano
		Spotřeba potravin			Ano
	0600	Spotřeba materiálu			Ano
		Spotřeba materiálu			Ano
	0700	Materiál na terapie			Ano
		Materiál na výuku			Ano
	0800	Ochranné prac.pom.,lůžkoviny			Ano
		Oděv žáci, ochranné pomůcky pro odborný výcvik			Ano
	0900	Pohonné hmoty-benzín			Ano
		Pohonné hmoty			Ano
	0901	Pohonné hmoty-nafta			Ano
		Pohonné hmoty-nafta			Ano
	1000	Učební pomůcky			Ano
		Učební pomůcky			Ano
	1100	Knihovna			Ano
		Knihovna			Ano
	1200	Knížní fond			Ano
		Knížní fond			Ano
	1300	Knihy, odborná literatura nez.			Ano
		Knihy, odborná literatura (nezařazená do knihovny)			Ano
	1400	Drob. hmot. dlouh. majet použití			Ano
		Drobný hmotný dlouhodobý majetek (zařazení do používání)			Ano
	1500	Kancelářský papír			Ano
		Kancelářský papír			Ano
	1600	Nákup sbírkových předmětů			Ano
		Nákup sbírkových předmětů			Ano
	1700	Materiál ost.-zdravot.materiál			Ano

Číselník: Syntetické a analytické účty

Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídit
		Materiál ostatní			
	1701	Ostatní materiál			Ano
	1702	Dezinfekční materiál			Ano
502		Spotřeba energie	A		Ano
	0100	Spotřeba elektřiny			Ano
		Spotřeba elektřiny			
	0200	Spotřeba plynu			Ano
		Spotřeba plynu			
	0300	Spotřeba vody a stočné			Ano
		Spotřeba vody a stočné			
	0400	Spotřeba tepla			Ano
		Spotřeba tepla			
	0500	Pevná paliva			Ano
		Pevná paliva			
	0600	Ostatní nákup paliv a energie			Ano
		Ostatní nákup paliv a energie (včetně teplé vody)			
503		Spotřeba jiných neskl.dodávek	A		Ano
504		Prodané zboží	A		Ano
	0100	Prodané zboží - vlastní			Ano
		Prodané zboží - vlastní			
	0200	Prodané zboží - cizí			Ano
		Prodané zboží - cizí			
506		Aktivace dlouhodobého majetku	A		Ano
507		Aktivace oběžného majetku	A		Ano
508		Změna stavu zásob vlast.výroby	A		Ano
511		Opravy a udržování	A		Ano
	0100	Budovy, haly, stavby			Ano
		Budovy, haly, stavby			
	0200	Stroje, přístroje, zařízení			Ano
		Stroje, přístroje, zařízení			
	0300	Dopravní prostředky			Ano
		Dopravní prostředky			
	0400	Údržba a ošetřování pozemků			Ano
		Údržba a ošetřování pozemků			
	0500	Ostatní			Ano
		Ostatní			
	0510	opravy kuchyně			Ano
512		Cestovné	A		Ano
	0100	Cestovné			Ano
		Cestovné			
	0200	Jízdné MHD			Ano
		Jízdné MHD			
513		Náklady na reprezentaci	A		Ano
	0000	Náklady na repre.			Ano
	0100	Náklady na repr. - klienti			Ano
516		Aktivace vnitroorganiz.služeb	A		Ano
518		Ostatní služby	A		Ano
	0100	Poštovné, známky			Ano
		Poštovné, známky			
	0200	Výkony spojů - hovorné, intern			Ano
		Výkony spojů - hovorné, internet			
	0300	Revize strojů, technické prohl			Ano
		Revize strojů, technické prohlídky			
	0400	Praní, čištění, úklid			Ano
		Praní, čištění, úklid			
	0440	Úklid			Ano
	0460	Praní prádla			Ano
	0500	Bankovní poplatky a služby			Ano
		Bankovní poplatky a služby			
	0600	Propagace, inzerce			Ano

Číselník: Syntetické a analytické účty

Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídít
		Propagace, inzerce			
	0700	Nájemné			Ano
		Nájemné			
	0800	Poplatky,dezinfekce,deratizace			Ano
		Poplatky odpady, dezinfekce			
	0830	Odpady			Ano
	0900	Konzultační, poradenské a práv			Ano
		Konzultační, poradenské a právní služby			
	1000	Služby zpracování dat			Ano
		Služby zpracování dat			
	1100	Pachtovné - budovy			Ano
		Pachtovné - budovy			
	1200	Pachtovné - pozemky			Ano
		Pachtovné - pozemky			
	1300	Programové vybavení - nákup sw			Ano
		Programové vybavení - nákup softwaru a jiných počítačových programů			
	1400	Restaurování a preparátorské p			Ano
		Restaurování a preparátorské práce, digitalizace sbírek			
	1500	Výtvarné práce			Ano
		Výtvarné práce			
	1600	Ostatní			Ano
		Ostatní			
	1601	ostatní služby-terapie			Ano
		Ostatní			
	1610	zápůjčka postele			Ano
	1620	monitoring			Ano
	1650	Ostraha			Ano
	1699	služby ostatní-nedaňové			Ano
521		Mzdové náklady	A		Ano
	0200	Náhrada mzdy - dočasná prac. n			Ano
		Náhrada mzdy - dočasná pracovní neschopnost			
	0210	odškodnění - prac. úraz			Ano
	0300	Odměny za produktivní práci žá			Ano
		Odměny za produktivní práci žáků			
	1000	Platy zaměstnanců			Ano
		Platy zaměstnanců			
	2000	OON			Ano
		OON			
	2100	Odstupné dle ZP			Ano
		Odstupné dle ZP			
524		Zákonné sociální pojištění	A		Ano
	0100	Sociální pojištění			Ano
		Sociální pojištění			
	0200	Zdravotní pojištění			Ano
		Zdravotní pojištění			
525		Jiné sociální pojištění	A		Ano
	0000	Úrazové pojištění			Ano
527		Zákonné sociální náklady	A		Ano
	0100	Zákonné sociální náklady FKSP-			Ano
		Zákonné sociální náklady (FKSP)-příděl			
	0200	Náklady na stravování zaměstn.			Ano
		Náklady na stravování zaměstnanců			
	0300	Závodní lékařská prevent. péče			Ano
		Závodní lékařská preventivní péče			
	0400	OOPP			Ano
		OOPP			
	0500	Školení			Ano
		Školení			

Číselník: Syntetické a analytické účty

Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídit
558		Náklady z drobného dl.majetku	A		Ano
	0100	Náklady z drobného dlouhod. ma			Ano
		Náklady z drobného dlouhodobého majetku			
	0200	Učební pomůcky			Ano
		Učební pomůcky			
561		Prodané cenné papíry a podily	A		Ano
562		Úroky	A		Ano
563		Kurzové ztráty	A		Ano
564		Náklady z přecen.reál.hodnotou	A		Ano
569		Ostatní finanční náklady	A		Ano
572		Nákl.vyb.míst.vl.inst.na tran.	A		Ano
591		Daň z příjmů	A		Ano
	0000	daň z příjmu			Ano
595		Dodatečné odvody daně z příjmů	A		Ano
601		Výnosy z prodeje vlast.výrobků	P		Ano
602		Výnosy z prodeje služeb	P		Ano
	0100	Výnosy - školné			Ano
		Výnosy - školné			
	0200	Výnosy - stravné			Ano
		Výnosy - stravné			
	0300	Výnosy z produktivní práce slu			Ano
		Výnosy - z produktivní práce - služba			
	0400	Výnosy - z ubytování			Ano
		Výnosy - z ubytování			
	0401	Úhrada za stravu klienti			Ano
	0410	Příspěvek na bydlení			Ano
	0411	Příspěvek na živobytí			Ano
	0500	Výnosy - vstupné			Ano
		Výnosy - vstupné			
	0600	Výnosy ze služeb pro badatele			Ano
		Výnosy ze služeb pro badatele			
	0700	Výnosy - archeologický dohled			Ano
		Výnosy - archeologický dohled a výzkum			
	0800	Výnosy ze služeb pro návštěvní			Ano
		Výnosy ze služeb pro návštěvníky			
	0900	Výnosy z prodeje služeb poskyt			Ano
		Výnosy z prodeje služeb - poskytovaná péče			
	1000	Výnosy z prodeje služeb hraz p			Ano
		Výnosy z prodeje služeb - hrazená zdravotní péče			
	1100	Výnosy - ostatní			Ano
		Výnosy - ostatní			
603		Výnosy z pronájmu	P		Ano
	0100	Výnosy z krátkodobých pronájmů			Ano
		Výnosy z krátkodobých pronájmů			
	0120	Výnosy z pronájmu nebytových p			Ano
	0200	Výnosy z dlouhodobých pronájmů			Ano
		Výnosy z dlouhodobých pronájmů			
	0300	Pronájem pozemků			Ano
		Pronájem pozemků			
	0400	Pronájem služebních bytů			Ano
		Pronájem služebních bytů			
	0500	Nájemné věci movité			Ano
		Nájemné věci movité			
604		Výnosy z prodaného zboží	P		Ano
	0100	Prodané zboží - vlastní			Ano
		Prodané zboží - vlastní			
	0200	Prodané zboží - cizí			Ano
		Prodané zboží - cizí			
609		Jiné výnosy z vlastních výkonů	P		Ano
641		Smluv.pokuty a úroky z prodl.	P		Ano

Číselník: Syntetické a analytické účty

Su	Au	Text	Typ	Saldo	Lze pořídít
	0000	Smluvní pokuta a penále			Ano
642		Jiné pokuty a penále	P		Ano
643		Výnosy z vyřazených pohledávek	P		Ano
644		Výnosy z prodeje materiálu	P		Ano
	0000	výnosy z prodeje materiálu			Ano
	0010	Výnosy z prodeje-reklamace			Ano
645		Výnosy z prod. dl.nehm.majetku	P		Ano
646		Výn. z prod. DHM kromě pozemků	P		Ano
	0000	výnosy z prodeje kromě pozemků			Ano
647		Výnosy z prodeje pozemků	P		Ano
648		Čerpání fondů	P		Ano
	0100	Čerpání investičního fondu			Ano
		Čerpání investičního fondu			
	0200	Čerpání rezervního fondu (413)			Ano
		Čerpání rezervního fondu (413) - vlastní zdroje			
	0300	Čerpání rezervního fondu (414)			Ano
		Čerpání rezervního fondu (414) - dary			
	0400	Čerpání rezervního fondu (414)			Ano
		Čerpání rezervního fondu (414)			
	0500	Čerpání fondu odměn			Ano
		Čerpání fondu odměn			
649		Ostatní výnosy z činnosti	P		Ano
	0100	Nárok na úhradu za manka a ško			Ano
		Nárok na úhradu za manka a škody zaměstnanci			
	0200	Přijaté náhrady od pojišťoven			Ano
		Pojistná plnění			
	0300	Haléřové vyrovnání			Ano
		Haléřové vyrovnání			
	0400	Jiné ostatní výnosy			Ano
		Jiné ostatní výnosy			
	0500	Zúčtování finančně nekrytého f			Ano
		Zúčtování finančně nekrytého fondu			
	0600	Ostatní nedaňové příjmy			Ano
		Ostatní nedaňové příjmy			
661		Výnosy z prodeje CP a podílů	P		Ano
662		Úroky	P		Ano
	0100	Úroky z běžných účtů			Ano
		Úroky z běžných účtů			
	0200	Úroky z termínovaných a spořic			Ano
		Úroky z termínovaných a spořicíh účtů			
663		Kursové zisky	P		Ano
664		Výnosy z přecen.reál. hodnotou	P		Ano
	0010	Výnosy z prodeje-reklamace			Ano
669		Ostatní finanční výnosy	P		Ano
	0000	ostatní finanční výnosy			Ano
672		Výnosy vyb.míst.vl.ins.z tran.	P		Ano
	0100	Výnosy vybraných místních vlád			Ano
		Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů - Výnosy z územních rozpočtů z transferů - zřizovatel (provozní dotace)			
	0110	příspěvek na provoz			Ano
	0120	příspěvek na opravy			Ano
	0130	zdravotnictví			Ano
	0190	monitoring			Ano
	0191	kyberbezpečnost			Ano
	0200	Výnosy vybraných místních vlád			Ano
		Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů - Výnosy z územních rozpočtů z transferů - ze SR (přímá dotace)			
	0300	Výnosy vybraných místních vlád			Ano

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na popis daňových a účetních specifík neziskových organizací se zaměřením na příspěvkové organizace. Teoretická část práce charakterizuje neziskový sektor, jednotlivé druhy daní, které jsou typické pro příspěvkové organizace a způsob účtování těchto organizací. Praktická část je zaměřena na konkrétní příspěvkovou organizaci, její daňové povinnosti a způsob vedení účetnictví. Součástí praktické části je stanovení daňové povinnosti organizace, komparace účetních výkazů v průběhu tří let a na základě zjištěných informací jsou formulovány návrhy řešení, které povedou ke zlepšení situace ve zkoumaných oblastech. V oblasti daní je organizaci doporučeno zavedení analytických účtů, které pomůžou k jednoduššímu stanovení daňové povinnosti a také pravidelné sledování platné legislativy. V účetní oblasti by se organizace měla zaměřit na lepší správu nákladů za spotřebovaný materiál a je navrhována konkrétní metoda, jejíž zavedení napomůže ke snižování nákladů. Dále je organizaci navrženo, aby se snažila dosahovat zlepšeného hospodářského výsledku, díky kterému může financovat další rozvoj činnosti organizace.

APA 7: Šuldová, T. (2024). *Daňová a účetní specifika příspěvkové organizace* [Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: příspěvková organizace, příspěvkové organizace, daně a účetnictví, daňová specifika, účetní specifika, neziskový sektor

Abstract

The bachelor thesis is focused on the description of tax and accounting specifics of non-profit organizations with a focus on contributory organizations. The theoretical part of the thesis characterizes the non-profit sector, individual types of taxes that are typical for contributory organizations and the way of their accounting. The practical part is aimed at a certain contributory organization, its tax obligations, and the way of accounting. The practical part includes the determination of the tax duties of the organization, a comparison of the accounting statements over three years and, based on the information found, proposals for solutions are formulated which will lead to an improvement of the situation in the examined areas. In the area of taxation, the organization is recommended to introduce analytical accounts that will help to simplify the determination of tax liability and to regularly monitor the legislation in force. In the area of accounting, the organization should focus on better management of the costs of consumables and specific methods are proposed to help reduce costs. It is also suggested that the organization should strive to achieve an improved economic result which will enable it to finance the further development of the organization's activities.

APA 7: Šuldová, T. (2024). *Tax and Accounting Specifics of a Contributory organization* [Bachelor Thesis, University of West Bohemia].

Key words: contribution organization, contribution organizations, taxes and accounting, tax specifics, accounting specifics, non-profit sector